

Heydər Əliyev Mərkəzində
«ÜST-nin Azərbaycanda
fəaliyyəti: gələcək
əməkdaşlıq naminə fikir
mübadiləsi» mövzusunda
dəyirmi masa keçirilib

2

Nazirlər Kabinetinin
qərarına əsasən koronavirusla
mübarizədə iştirak edən tibb
işçilərinin əməkhaqlarına
əlavənin müddəti artırılıb

3

Milli Məclisin
növbəti
plenar iclası
keçirilib

6

TİBB

qəzeti

Azərbaycan Respublikası
Səhiyyə Nazirliyi

№ 07-08 (743) 30 aprel 2022-ci il

Qəzet 1991-ci ildən nəşr olunur

www.tibbqazeti.az

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev Ümumdünya Səhiyyə Təşkilatının Avropa üzrə regional direktorunu qəbul edib

2

«Nurlu ömrün işığı»

Akademik Zərifə xanım Əliyevaya
həsr edilmiş konfrans keçirilib

5

Səhiyyə Nazirliyində Ümumdünya Səhiyyə Təşkilatının Avropa üzrə regional direktoru ilə görüş keçirilib

3

ATU-nun şəhid məzunlarının xatirəsinə abidə ucaldılıb

8

Azərbaycan – İtaliya Beynəlxalq Rinoloji Konqresi

8

Афоризм

Люди должны знать: в театре жизни
только Богу и ангелам позволено
быть зрителями.

Френсис Бэкон

Prezident İlham Əliyev ÜST Avropa regional direktorunu qəbul edib

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev Ümumdünya Səhiyyə Təşkilatının (ÜST) Avropa üzrə regional direktoru Hans Henri Klügeni qəbul edib.

Hans Klüge Ümumdünya Səhiyyə Təşkilatının Baş direktoru Tedros Adhanom Gebreyesusun salamlarını dövlətimizin başçısına çatdırıb.

Prezident İlham Əliyev sa-

mama Hərəkatının COVID-dən ən çox əziyyət çəkmiş 10 ölkəsinə Azərbaycanın 10 milyon dollar məbləğində vəsait yönəltməsinə görə minnətdarlığını bildirib.

Görüşdə Prezident İlham Əliyev Ümumdünya Səhiyyə Təşkilatı ilə Azərbaycan Respublikası arasında səmərəli əməkdaşlığın olduğunu vurğulayıb. Dövlətimizin başçısı ÜST-nin yeni növ koronavirusa (COVID-19) qarşı mübarizədə Azərbaycana göstərdiyi davamlı dəstəyə görə təşəkkürünü bildirib, qurumun bu infeksiyaya qarşı mübarizəyə dair təqdim etdiyi tövsiyələrin ölkəmiz üçün dəyərli olduğunu qeyd edib. Prezident İlham Əliyev bildirib ki, Azərbaycanda COVID-19 ilə bağlı vəziyyət müsbətdir, həyata keçirilmiş tədbirlər nəticəsində pandemiyanın çətin dövründə vəziyyət nəzarətdə saxlanılıb. Azərbaycan keçən ilin əvvəlində vaksinasiyaya başlayan ilk ölkələrdən biri olub, indiyədək ölkəmizdə 13 milyondan artıq doza vaksin istifadə edilib. Azərbaycanda vaksinasiya prosesi anlayışla qarşılanıb. Dövlət başçısı bunu dövlətin həyata keçirdiyi siyasətə vətəndaşlarımızın etimad göstərməsinin bir nümunəsi adlandırıb.

Ölkəmizdə pandemiya ilə bağlı məhdudiyyətlərin təcridən aradan qaldırıldığını deyən Prezident İlham Əliyev bildirib ki, çox az sayda məhdudiyyətlər qalıb, bunu da Azərbaycan ictimaiyyəti anlayışla qarşılayır.

Azərbaycanın COVID ilə əlaqədar ÜST-nin fəaliyyətini daim dəstəklədiyini bildirən ölkə rəhbəri vurğulayıb ki, həm Qoşulmama Hərəkatında, həm də BMT Baş Assambleyasında çıxışları zamanı Ümumdünya Səhiyyə Təşkilatının COVID-19-a qarşı mübarizədə rolunu xüsusilə qeyd edib.

Prezident İlham Əliyev deyib ki, Azərbaycanda pandemiya nəticəsində yaranan sosial-iqtisadi məsələlərin aradan qaldırılması istiqamətində də dövlətimiz tərəfindən zəruri tədbirlər görüldü və hazırda bu sahədə də vəziyyət sabitdir.

lamlara görə minnətdarlığını bildirib, onun da salamlarını Tedros Gebreyesusu çatdırmağı xahiş edib.

Ümumdünya Səhiyyə Təşkilatının Avropa üzrə regional direktoru kimi Azərbaycana ilk dəfə gəldiyini vurğulayan Hans Klüge səfərinin Azərbaycanla BMT arasında tərəfdaşlığın 30 illiyinin qeyd olunduğu bir dövrə təsadüf etməsi baxımından önəmini vurğulayıb. Hans Klüge deyib: «Mən Sizin beynəlxalq diplomatiyada global liderliyinizi yüksək qiymətləndirir və bu münasibətlə Sizi səmimi qəlbədən təbrik edirəm. Sizin davamlı inkişaf istiqamətində çox mühüm fəaliyyətiniz olduqca önəmlidir. Çünki məhz Sizin şəxsi liderliyiniz sayəsində COVID-19 pandemiyasına qarşı beynəlxalq həmrəylik təbliğ edilib və bu məsələ BMT-dən sonra dünyanın ən böyük beynəlxalq təşkilatının Qoşulmama Hərəkatının gündəliyinin əsas məsələsi olub».

Qonaq Azərbaycanın Qoşulmama Hərəkatında sədrliyinin bir il uzadılmasını dövlətimizin başçısına olan etimadın göstəricisi kimi dəyərləndirib və bu münasibətlə də təbriklərini çatdırıb.

Hans Klüge Azərbaycanla əməkdaşlığın çox uğurlu olduğunu vurğulayıb və rəhbərlik etdiyi təşkilatın bu əməkdaşlığın bundan sonra da davam etdirilməsi istiqamətində səylər göstərəcəyini bildirib. O, Qoşulmama Hərəkatının sədri kimi Prezident İlham Əliyevin təşəbbüsü ilə Qoşulmama Hərəkatının Təmas Qrupunun 2020-ci ilin mayında koronavirusla mübarizəyə həsr olunmuş onlayn Zirvə görüşünə toxunaraq, məhz Azərbaycan Prezidentinin rəhbərliyi sayəsində həmin Sammit zamanı ÜST-nin rolunun yüksək qiymətləndirildiyini deyib, eyni zamanda, humanitar və tibbi ehtiyaclar üzrə informasiya bazasının yaradılmasına və ÜST vasitəsilə Qoşul-

Qonaq dövlətimizin başçısının təşəbbüsü və rəhbərliyi ilə BMT Baş Assambleyasının COVID-19-la mübarizəyə həsr edilən Xüsusi Sessiyasını, Prezident İlham Əliyevin BMT-nin İnsan Hüquqları Şurası çərçivəsində, həmçinin BMT Baş Assambleyasında vaksinlərin ədalətli, bərabər bölgüsünə dair qətnamənin təşəbbüskarı olduğunu, Azərbaycanın Türk Şurası çərçivəsində Zirvə toplantısının gündəliyinə də COVID-ə qarşı mübarizə məsələsini daxil etdiyini vurğulayıb.

Hans Henri Klüge Azərbaycanın COVID-19-a qarşı milli səviyyədə həyata keçirdiyi tədbirlərin də çox təqdirəlayiq olduğunu bildirib, Azərbaycanda COVID-lə bağlı vəziyyətin daim nəzarətdə saxlanıldığını, dövlətimiz tərəfindən zəruri və ardıcıl tədbirlər görüldüyünü qeyd edib. O, həmçinin Azərbaycanın həyata keçirdiyi vaksinasiya siyasətinin də çox uğurlu olduğunu bildirib.

ÜST rəsmisi Ümumdünya Səhiyyə Təşkilatının Azərbaycan ilə əməkdaşlığı bundan sonra da davam etdirmək niyyətində olduğunu deyib. Təşkilatın Azərbaycanda hazırda səhiyyə sistemində aparılan islahatlara yaxından töhfə verməyə hazır olduğunu deyən qonaq bildirib ki, ölkəmizdə rəqəmsal və elektron səhiyyə sistemlərinin qurulması istiqamətində görülən tədbirlər də çox müsbətdir.

ÜST Avropa regional direktoru qeyd edib ki, Azərbaycanın işğaldan azad olunmuş Qarabağ və Şərqi Zəngəzur bölgələrində həyata keçirəcəyi səhiyyə sisteminin qurulması prosesində, xüsusilə rəqəmsal səhiyyə sisteminin yaradılmasında Ümumdünya Səhiyyə Təşkilatı öz töhfəsini verməyə və Azərbaycan ilə yaxından əməkdaşlığa hazırdır. Vurğulayıb ki, Azərbaycan ÜST ilə əməkdaşlıq çərçivəsində səhiyyə xidmətlərini təqdim edən regional mərkəzlərdən birinə çevrilə bilər.

Heydər Əliyev Fondu Ümumdünya Səhiyyə Təşkilatı (ÜST) və BMT-nin İnkişaf Tərəfdaşları ilə birgə «ÜST-nin Azərbaycanda fəaliyyəti: gələcək əməkdaşlıq naminə fikir mübadiləsi» mövzusunda dəyirmi masa təşkil edib.

Heydər Əliyev Mərkəzində keçirilən tədbiri giriş sözü ilə açan **səhiyyə naziri Teymur Musayev** ölkəmizin Ümumdünya Səhiyyə Təşkilatı kimi nüfuzlu bir təşkilat ilə sıx əməkdaşlığa böyük önəm verdiyini diqqətə çatdırıb: «Azərbaycanın müstəqilliyinin ilk il-

mühüm işlərdə Heydər Əliyev Fondu və onun prezidenti, Azərbaycanın Birinci vitse-prezidenti Mehriban Əliyevanın rolu böyükdür. Məhz bu diqqət və dəstək sayəsində səhiyyədə bir çox irəliləyişlərə nail olmaq mümkün olub», — deyər Teymur Musayev fikrini tamamlayıb.

Milli Məclisin Səhiyyə komitəsinin üzvü, Heydər Əliyev Fondunun Beynəlxalq əlaqələr departamentinin rəhbəri Soltan Məmmədov Ümumdünya Səhiyyə Təşkilatının Avropa regionunda həyata keçirdiyi layihələrdə Azərbaycanın fəal iş-

Heydər Əliyev Mərkəzində «ÜST-nin Azərbaycanda fəaliyyəti: gələcək əməkdaşlıq naminə fikir mübadiləsi» mövzusunda dəyirmi masa keçirilib

lərində rastlaşdığı əsas çətinliklərdən biri də səhiyyə sahəsindəki problemlər idi. Xüsusilə vərəm, malyariya, difteriya, ana və uşaq sağlamlığının qorunmasındakı çatışmazlıqlar, təchizat məsələləri və digərləri. O illər başqa sahələrdə olduğu kimi, səhiyyə sahəsində də ulu öndər Heydər Əliyevin rəhbərliyi ilə mühüm islahatlar başladı, bir neçə il əməli nəticələr əldə olundu. Milli səhiyyə üçün bu çətin dövrlərdə bizə dəstək göstərən nüfuzlu təşkilatlardan biri Ümumdünya Səhiyyə Təşkilatı olub. O zaman bu günə qədər ÜST ölkəmizin müxtəlif infeksiyon və qeyri-infeksiyon xəstəliklərlə mübarizəsində və milli səhiyyənin potensialının artırılmasında etibarlı tərəfdaşımızdır».

«Hazırda Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi altında səhiyyə sistemində aparılan əsaslı islahatlar sayəsində səhiyyə idarəçiliyinin və maliyyələşməsinin yeni müasir konsepsiyalara uyğun formalaşdırılması, ən yaxşı beynəlxalq təcrübədən istifadə, yerli və xarici tərəfdaşlarla məhsuldar əməkdaşlıq bu islahatların təməlini təşkil edir.

Səhiyyə sahəsində aparılan

tirak etdiyini diqqətə çatdırıb. Heydər Əliyev Fondunun ÜST ilə sıx əməkdaşlıq etdiyini vurğulayan natiq COVID-19 pandemiyası ilə mübarizə çərçivəsində çoxsaylı birgə layihələrin icra olunduğunu, həkimlərin təlimlərə cəlb edilməsi, təcürbə mübadiləsinin genişləndirilməsi, əhalinin maarifləndirilməsi, ÜST-nin protokollarının ölkədə tətbiqi istiqamətində mühüm işlər görüldüyünü qeyd edib. S.Məmmədov ilkin səhiyyə xidmətinin gücləndirilməsi, ailə həkimi təsisatının təkmilləşdirilməsi, tibbi təhsilin inkişafı sahəsində Heydər Əliyev Fondu ilə ÜST arasında sıx əməkdaşlığın qurulduğunu bildirib. Azərbaycanın ÜST-nin təşəbbüsü ilə reallaşdırılan «Sağlam şəhərlər» proqramına qoşulduğunu, tezliklə bu layihənin Bakı şəhəri, Şamaxı və Ağdam rayonlarında tətbiqinə başlanılacağını vurğulayıb. O, Heydər Əliyev Fondu adından Azərbaycanla ÜST arasında əməkdaşlığın gücləndirilməsinə verdiyi töhfələrə və ölkəmizə dəstəyinə görə təşkilatın Azərbaycan nümayəndəliyinin rəhbəri Hande Harmancıya təşəkkürünü çatdırıb.

(Davamı 3-cü səhifədə)

ÜST Avropa regional direktoru ulu öndər Heydər Əliyevin və şəhidlərin xatirəsini anıb

Ölkəmizdə rəsmi səfərdə olan Ümumdünya Səhiyyə Təşkilatının Avropa üzrə regional direktoru Hans Henri Klügenin başçılıq etdiyi nümayəndə heyəti Azərbaycan Respublikasının səhiyyə naziri Teymur Musayevlə birlikdə Fəxri xiyabanda olub, xalqımızın ümummilli lideri, müasir müstəqil Azərbaycan dövlətinin memarı və qurucusu Heydər Əliyevin xatirəsini ehtiramla yad edərək, məzarı önünə əklil qoyub.

Görkəmli oftalmoloq-alim, akademik Zərifə Əliyevanın xatirəsi də yad edilib, məzarı üzərinə tor çiçəklər düzülüb.

Şəhidlər xiyabanına gələn qonaqlar Azərbaycanın müstəqilliyi və ərəzi bütövlüyü uğrunda şəhid olan qəhrəman Vətən övladlarının xatirəsinə ehtiramlarını bildiriblər. Qonaqlar «Əbədi məşəl» kompleksinin önünə əklil qoyublar.

Səhiyyə Nazirliyində ÜST Avropa regional direktoru ilə görüş keçirilib

Ölkəmizdə rəsmi səfərdə olan Ümumdünya Səhiyyə Təşkilatının (ÜST) Avropa üzrə regional direktoru Hans Henri Klügenin başçılıq etdiyi nümayəndə heyəti Səhiyyə Nazirliyində səhiyyə naziri Teymur Musayevlə və digər rəsmilərlə görüşüb.

Tədbirdə ölkəmizin digər səhiyyə qurumlarının rəhbərləri – İcbari Tibbi Sığorta üzrə Dövlət Agentliyinin İdarə Heyətinin sədri Zaur Əliyev, Azərbaycan Tibb Universitetinin rektoru Gəray Gəraybəyli, Tibbi Ərazi Bölmələrini İdarəetmə Birliyinin İdarə Heyətinin sədr əvəzi Vüqar Qurbanov və digər rəsmi şəxslər iştirak ediblər.

Qonaqları salamlayan səhiyyə naziri Teymur Musayev ölkəmizin Ümumdünya Səhiyyə Təşkilatı ilə

əməkdaşlığa böyük önəm verdiyini vurğulayıb. Onun sözlərinə görə, Azərbaycanın bu nüfuzlu səhiyyə təşkilatı ilə 1992-ci ildən başlanan sıx əməkdaşlığı yüksələn xətlə inkişaf etməkdədir: «Ötən 30 il müddətində qarşılıqlı əməkdaşlıq şəraitində mühüm işlər görülmüş, ölkə,

regional və global səviyyələrdə uğurlu layihələr həyata keçirilib. Bu əməkdaşlığın başlanğıcında yeni qurulan müstəqil dövlətimizin səhiyyəsi müəyyən çətinliklərlə üzləşib. Ölkə rəhbərliyinin səhiyyə sektoruna xüsusi qayğısı və uzaqgörən siyasəti nəticəsində bu çətinliklər mə-

həlölü şəkildə aradan qaldırılıb. Bu işdə bizə yaxından kömək edən etibarlı tərəfdaşlardan biri də Ümumdünya Səhiyyə Təşkilatı olub».

Nazir COVID-19-la mübarizədə ölkə daxilində görülmüş işləri, habelə beynəlxalq müstəvidə Azərbaycanın göstərdiyi yardımları və irəli sürdüyü təşəbbüsləri qeyd edib: «Azərbaycanın pandemiya ilə mübarizədə gördüyü işlər və əldə etdiyi nailiyyətlər ÜST-nin Baş direktoru Tedros Gebreyesus tərəfindən də yüksək qiymətləndirilib».

Öz çıxışında Teymur Musayev həmçinin milli səhiyyənin təkmilləşdirilməsi və müasirləşdirilməsi istiqamətində aparılan işlərdə ÜST-nin ölkə nümayəndəliyinin fəallığını xüsusi qeyd edib.

Səmimi qəbula görə təşəkkürünü bildirən Hans Klüge

qlobal səhiyyə hədəflərinə nail olmaq üçün ilkin səhiyyə xidmətlərinin prioritet təşkil etməsinin əhəmiyyətini vurğulayıb. Koronavirus infeksiyası mövzusunda toxunan ÜST-nin Avropa üzrə regional direktoru COVID-19 peyvəndlərinin digər ölkələrə göndərilməsi kimi humanist addıma görə Azərbaycan rəhbərliyinə təşəkkürünü ifadə edib.

Ölkəmizin səhiyyə sistemində aparılan islahatların dəstəkləndiyini bildirən Hans Klüge təmsil etdiyi qurumun Azərbaycanda rəqəmsal səhiyyənin inkişafına hər cür dəstək verməyə hazır olduğunu qeyd edib.

İşgüzar və səmimi şəraitdə keçən görüş zamanı tərəflər həmçinin Azərbaycan Səhiyyə Nazirliyi ilə Ümumdünya Səhiyyə Təşkilatı arasında potensial əməkdaşlıq sahələri üzrə geniş müzakirələr aparılıb.

Heydər Əliyev Mərkəzində «ÜST-nin Azərbaycanda fəaliyyəti: gələcək əməkdaşlıq naminə fikir mübadiləsi» mövzusunda dəyirmi masa keçirilib

(Əvvəli 2-ci səhifədə)

ÜST-nin Avropa üzrə regional direktoru Hans Henri Klüge «Gələcək əməkdaşlıq naminə fikir mübadiləsi» möv-

mətdə Azərbaycanın atdığı konkret addımları, Prezident Əliyevin dəstəyi ilə aparılan səhiyyənin maliyyələşdirilməsi islahatlarını görməkdən çox məmnunam.

susunda çıxış edib. O, Avropa İmmunlaşdırma Həftəsinin qeyd olunduğu bir vaxtda COVID-19 pandemiyasından çıxarılan dərslər əsasında keyfiyyətli səhiyyə xidmətlərinə əlçatanlığın artırılmasının və zəruri peyvəndlərin əhəmiyyətini vurğulayıb: «Pandemiya keyfiyyətli səhiyyə xidmətlərinin hər kəsə əlçatanlığının təmin olunmasının vacibliyini bir daha təsdiq etdi. Bu istiqa-

ÜST-nin ölkəmizdəki nümayəndəliyinin rəhbəri **Hande Harmancı** bu qurumun Azərbaycanda həyata keçirdiyi layihələr haqqında məlumat verib. Onun sözlərinə görə, Azərbaycanın ÜST ilə qarşılıqlı əlaqədə fəalliyəti müsbət nəticələr verməkdədir.

Sonra Ümumdünya Səhiyyə Təşkilatının Azərbaycanda 28 illik fəalliyətini əks etdirən foto-sərgi təqdim olunub.

Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti aprel ayı ərzində yeni növ koronavirus infeksiyası ilə əlaqədar bir neçə qərar qəbul edib.

«Yeni növ koronavirus (COVID-19) infeksiyası ilə mübarizə tədbirlərində iştirak edən tibb işçilərinin əməkhaqlarına müddətli əlavənin müəyyən edilməsi barədə» Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2020-ci il 25 mart tarixli 112 nömrəli Qərarında dəyişiklik edilməsi haqqında Qərara əsasən, bu infeksiya ilə mübarizə tədbirlərində iştirak edən tibb işçilərinin əməkhaqlarına verilən əlavənin müddəti uzadılıb.

Baş nazir Əli Əsədovun imzaladığı Qərarla həmin tibb işçilərinin əməkhaqlarına verilən əlavənin müddəti mayın 1-dək davam edəcək. Qeyd edək ki, əvvəlcə bu müddət martın 1-dək nəzərdə tutulmuşdu.

Nazirlər Kabinetinin «Xüsusi karantin rejiminin müddətinin uzadılması və bəzi məhdudiyyətlərin aradan qaldırılması ilə bağlı əlavə tədbirlər barədə» Qərarına əsasən isə koronavirus infeksiyasının ölkə ərazisində yayılmasının, onun törədə biləcəyi fəsadların qarşısının alınması məqsədilə Azərbaycan Respublikasının ərazisində xüsusi karantin rejiminin müddəti 2022-ci il iyu-

Koronavirusla mübarizədə iştirak edən tibb işçilərinin əməkhaqlarına əlavənin müddəti artırılıb

lun 1-i saat 06:00-dək uzadılıb.

Qərarla həmçinin qeyd olunub ki, 2022-ci il mayın 1-dən etibarən xüsusi karantin rejimin-

kasında uçuşların və hava nəqliyyatı ilə səmərəli daşımalarının təşkili üzrə müvəqqəti Qaydalar»ın təsdiq edilməsi barədə»

də tənəffüs yollarını qoruyan fərdi vasitələrdən (tibbi maska, parça maska, respirator və sair) istifadə tələbi ləğv edilir.

Eyni zamanda, Azərbaycan Respublikasının beynəlxalq hava limanı ərazisində və Azərbaycan Respublikasında fəalliyət göstərən təhsil müəssisələrində tibbi maskalardan istifadə artıq məcburi xarakter daşmır və yalnız tövsiyə olunur.

Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin «Koronavirus (COVID-19) pandemiyası dövründə Azərbaycan Respubli-

2020-ci il 11 iyun tarixli 199 nömrəli və «Xüsusi karantin rejiminin müddətinin uzadılması və bəzi məhdudiyyətlərin aradan qaldırılması ilə bağlı tədbirlər barədə» 2021-ci il 26 may tarixli 151 nömrəli qərarlarında dəyişiklik edilməsi haqqında daha bir Qərarına əsasən, Azərbaycana giriş üçün COVID-19-a dair PZR testinin neqativ nəticəsini təsdiq edən sənəd təqdim etmək tələbi ləğv edilib. Ölkədaxili uçuşlar zamanı da səmərəlirdən COVID-19-a dair PZR testi tələb olunmur.

Azərbaycanla Özbəkistan səhiyyə və tibb elmi sahəsində əməkdaşlığı intensivləşdirəcək

Səhiyyə Nazirliyində Özbəkistan Respublikasının Azərbaycan Respublikasındakı fəvqəladə və səlahiyyətli səfiri Bahrom Aşrafxanovun başçılıq etdiyi nümayəndə heyəti ilə görüş keçirilib.

Nazirliyin mətbuat xidmətindən verilən məlumata görə, səhiyyə naziri Teymur Musayev qonaqları salamlayaraq vurğulayıb ki, Azərbaycan ilə Özbəkistan münasibətləri qədim tarixə malikdir və yüksələn xətt üzrə inkişaf edir: «Xalqlarımızı oxşar milli adət və ənənələr, ortaq dil qrupu, mədəniyyət və din birləşdirir. Hazırda ölkələrimiz arasında əməkdaşlıq əlaqələri yüksək səviyyədə inkişaf edir. İkitərəfli münasibətlərin inkişafında dövlət başçıların qarşılıqlı səfərləri və müntəzəm görüşləri xüsusi rol oynayır».

Bildirilib ki, ölkələrimiz arasında səhiyyə sahəsində də uğurlu əməkdaşlıq əlaqələri qurulub, tibbin kardiologiya, invaziv radiologiya, transplantologiya və digər sahələrində çalışan mütəxəssis və həkimlərin təcrübə mübadiləsi və ixtisasartırma üzrə tədbirlərdə iştirak etmək üçün qarşılıqlı səfərləri təşkil olunur.

İki qardaş ölkə arasında əməkdaşlıq formatının bir çox ölkələr üçün nümunəvi olduğu-

nu vurğulayan Teymur Musayev gələcəkdə elmi-tibbi və digər sahələrdə əməkdaşlığın daha da uğurla inkişafına ümid etdiyini bildirib.

Öz növbəsində Bahrom Aşrafxanov ölkələrimiz arasında beynəlxalq təşkilatlar, o cümlədən BMT, Qoşulmama Hərəkatı, İslam Əməkdaşlıq Təşkilatı və Türk Dövlətləri Təşkilatı çərçivəsində sıx əməkdaşlıq qurulmasını qeyd edib. Bildirib ki, Özbəkistan Azərbaycanla səhiyyə sahəsində əməkdaşlığın genişləndirilməsində, o cümlədən ali tibb mütəxəssislərinin davamlı peşə təhsili sahəsində müasir metodiki və elmi-praktik məlumatların mübadiləsində maraqlıdır.

Azərbaycanın yeni növ koronavirus infeksiyası ilə mübarizədə mühüm uğurlar əldə etmiş ölkələr sırasında olduğunu vurğulayan Özbəkistan səfiri dost ölkələrin nazirlikləri arasında tibb elmi sahəsində və qlobal pandemiya qarşı mübarizə üzrə Ümumdünya Səhiyyə Təşkilatı və digər beynəlxalq təşkilatlar çərçivəsində, birbaşa əlaqələrin vacibliyini qeyd edib.

Qarşılıqlı anlaşma şəraitində keçən görüşdə tərəflər səhiyyə və tibb elmi sahəsində əməkdaşlığın intensivləşdirilməsinin, eyni zamanda, əczaçılıq sənayesində gələcək əməkdaşlığın əhəmiyyətini vurğulayıblar.

Dünya Bankı Azərbaycanda rəqəmsal səhiyyənin inkişafı ilə bağlı təkliflər irəli sürüb

Azərbaycan hökuməti ilə Dünya Bankı Qrupu (DB) arasında əməkdaşlıq çərçivəsində Səhiyyə Nazirliyində DB-nin Cənubi Qafqaz üzrə İnsan Resurslarının İnkişafı təcrübə Proqram Qrupunun rəhbəri Ahmet Levent Yenerin başçılıq etdiyi nümayəndə heyəti ilə görüş keçirilib.

Görüşdə səhiyyə naziri Teymur Musayev səhiyyə sisteminin təkmilləşdirilməsinin ölkəmiz üçün prioritet məsələ olduğunu vurğulayıb.

Nazirliyin mətbuat xidmətindən verilən məlumata görə, Dünya Bankı ilə müxtəlif sahələrdə əməkdaşlığın ölkəmizdə qabaqcıl beynəlxalq təcrübənin tətbiqi baxımından xüsusi əhəmiyyət kəsb etdiyi bildirilib. Bunu nəzərə alaraq, Səhiyyə Nazirliyi bu sahədə Dünya Bankı ilə əməkdaşlığı genişləndirməkdə maraqlıdır.

Dünya Bankının nümayəndələri «Azərbaycanda Rəqəmsal Səhiyyə Ekosisteminin Qiymətləndirilməsi: 2022-2026-cı illər üçün Azərbaycanın Milli Səhiyyə İnformasiya Strategiyasının hazırlanması» layihəsi çərçivəsində ölkəmizdə rəqəmsal səhiyyənin inkişafı ilə əlaqədar təkliflərini təqdim ediblər.

İşgüzar və səmimi şəraitdə keçən görüş zamanı tərəflər Azərbaycanda elektron səhiyyə strategiyasının hazırlanmasında texniki yardım layihəsinin həyata keçirilməsini müzakirə ediblər.

ÜST Avropa regional direktoru Şamaxıda Avropa İmmunlaşdırma Həftəsi kampaniyasında iştirak edib

Ümumdünya Səhiyyə Təşkilatının (ÜST) Avropa üzrə regional direktoru Hans Henri Klüge ölkəmizə səfəri çərçivəsində ÜST-nin Azərbaycanla «İlkin səhiyyə xidməti üzrə nümayiş» layihəsinin həyata keçirildiyi Şamaxı rayonunu ziyarət edib.

Son iki il ərzində Azərbaycan Respublikası Səhiyyə Nazirliyi, İcbari Tibbi Sığorta

məlumat verilib.

Daha sonra qonaqlar ilkin səhiyyə xidmətinin təkrar təşkil modelini tanışlıq üçün Şamaxı Təlim Mərkəzində olublar.

Tədbirdə çıxış edən Hans Klüge vurğulayıb ki, ilkin səhiyyə xidmətinin gücləndirilməsi universal tibbi təminatın əsasını təşkil edir: «Bu gün yerli, milli və beynəlxalq tərəfdaşların birgə iştirakı ilə Şamaxıda

sində baş tutub. «Peyvənd ol, sağlam ol, çox yaşa!» şüarı ilə həyata keçirilən kampaniyanın məqsədi təhlükəli xəstəliklərin qarşısının alınmasında, sağlamlığın və insan həyatının qorunmasında immunizasiyanın əhəmiyyəti haqqında əhalini məlumatlandırmaq və peyvəndləmə əhatəsini artırmaqdır.

Kampaniyanın həyata keçirilməsində Azərbaycan Tibb

üzrə Dövlət Agentliyi və Tibbi Ərazi Bölmələrini İdarəetmə Birliyi (TƏBİB) ilə birlikdə icra olunan bu layihə USAID və UKAID təşkilatlarının maliyyə dəstəyi ilə gerçəkləşdirilir.

ÜST-nin Avropa üzrə regional direktoru Şamaxıda Avropa İmmunlaşdırma Həftəsi çərçivəsində keçirilən tədbirlərə qatılıb. Qonaqlar Şamaxı Olimpiya Mərkəzində keçirilən tədbirə, daha sonra rayonun Göylər kəndində ilkin səhiyyə xidməti məntəqəsinə, səyyar klinikaya və immunlaşdırma stendinə baş çəkib, tibb işçiləri və tələbələrle görüşüblər. İmmunlaşdırma Həftəsi çərçivəsində həyata keçirilən tədbirlər haqqında iştirakçılara ətraflı

reallaşan layihələr əhalinin sağlamlığını qorumaq üçün əməkdaşlığın parlaq nümunəsidir və səhiyyə xidmətlərini daha əlçatan edir. Avropa immunlaşdırma həftəsi ərzində əhali arasında sağlamlıq monitorinqləri və vaksinasıya zamanı tibb və tibb bacısı tələbələrinin enerjisini və peşəkarlığını görmək bizim üçün ilham mənbəyidir».

Qeyd edək ki, Avropa İmmunlaşdırma Həftəsinə həsr edilmiş Şamaxı səfəri Avropa İttifaqının maliyyələşdirdiyi və ÜST-nin Azərbaycan nümayəndəliyinin həyata keçirdiyi «COVID-19 əleyhinə vaksinasıya dəstək» layihəsinin altı kənddə gerçəkləşdirdiyi immunizasiya kampaniyası çərçivə-

Universitetinin, 1 və 2 saylı Bakı Tibb Kolleclərinin tələbələri və icma liderləri iştirak edirlər. Kampaniya çərçivəsində əhali arasında COVID-19 və uşaq peyvəndlərinə dair məarifləndirmə işləri, yetkin yaşlı insanların və uşaqların vaksinasıyası, əhalinin sağlamlıq risklərinin qiymətləndirilməsi, uşaqların boy və çəki monitorinqi aparılır. Tələbələr və icma liderləri kənd sakinlərinə baş çəkərək, peyvəndləmədən kənarda qalan uşaqları, peyvənd olunmamış yaşlı şəxsləri vaksinasıyaya dəvət edir, habelə ürək xəstəlikləri risk amillərinin müəyyənəşdirilməsi üçün skrining testindən keçməyi təklif edirlər.

Hans Klüge: «Azərbaycan koronavirus infeksiyasının öhdəsindən uğurla gəlir»

«Azərbaycanda COVID-19 infeksiyasına qarşı aparılan peyvəndləmənin miqyası təqdirəlayiqdir. Ölkənin koronavirus pandemiyasının öhdəsindən uğurla gəlir». Bunu Azərbaycan səfərdə olan Ümumdünya Səhiyyə Təşkilatının (ÜST) Avropa üzrə regional direktoru Hans Klüge kütləvi informasiya vasitələri nümayəndələrinə açıqlamasında deyib.

ÜST rəsmisi buna baxmayaraq, ehtiyatı əldən verməməyi tövsiyə edib: «Azərbaycanda COVID-19-a yoluxma hallarının nə qədər azaldığını görürük. Ölkədə peyvəndləmənin əhatə dairəsi də qənaətbəxşdir. Azərbaycan bu işin öhdəsindən gəlsə də, ehtiyatı əldən vermək lazım deyil. Xüsusilə payız fəslinin yaşlılar və immuniteti zəif olanlar üçün həssas dövr olduğunu unutmamaq olmur».

Şamaxıya səfəri zamanı Hans Klüge qeyd edib ki, koronavirus əleyhinə peyvəndin mövsümi olması, yəni bir doza vurulmaqla məsələnin

həll edilməsi arzuolunandır, lakin pandemiya davam etdiyindən hələ ki bu barədə düşünülür: «Koronavirusla bağlı vəziyyət ümumilikdə yaxşı olsa da, yenə də xahiş edərdim ki, hər kəs öz sağlamlığı üçün peyvənd olunsun. Peyvənd olunanlar isə mütləq buster dozanı vurdursunlar».

ÜST rəsmisi Azərbaycan tərəfindən peyvəndlərin və tibbi ləvazimatların digər dünya ölkələri ilə paylaşılmasının təqdirəlayiq olduğunu deyib: «Buna görə ölkənizə təşəkkür edirəm. Çünki bu, qlobal həmrəyliyin möhkəmləndirilməsinə yönələn addımdır».

ÜST Avropa regional direktoru Azərbaycana rəsmi səfərinin çox faydalı olduğunu söyləyib. Bildirib ki, səfər zamanı Azərbaycanda Regional Təlim Mərkəzinin yaradılması barədə razılığa gəlinib: «Tibb işçiləri bu mərkəzə cəlb olunmaqla öz təcrübələrini artıracaqlar».

Görkəmli oftalmoloq-alim, akademik Zərifə xanım Əliyevanın anadan olmasının 99-cu ildönümünə həsr edilmiş «Nurlu ömrün işığı» adlı konfrans keçirilib.

Yeni Azərbaycan Partiyası (YAP) Mərkəzi Aparatının və Ailə, Qadın və Uşaq Problemləri üzrə Dövlət Komitəsinin birgə təşkilatçılığı ilə baş tutan konfransın iştirakçıları əvvəlcə Fəxri xiyabana gələrək ümummilli lider Heydər Əliyevin və akademik Zərifə xanım Əliyevanın məzarlarını ziyarət ediblər, önünə gül dəstələri düzüblər.

Tədbirdə öncə ulu öndər Heydər Əliyevin, akademik Zərifə xanım Əliyevanın, torpaqlarımızın müdafiəsi və azad edilməsi uğrunda mübarizədə canlarını qurban vermiş şəhidlərimizin xatirəsi bir dəqiqəlik sükutla yad edilib.

Sonra görkəmli oftalmoloq-alim, akademik Zərifə xanım Əliyevanın həyat və fəaliyyətinə həsr edilmiş film nümayiş olunub.

Konfransda giriş nitqi ilə çıxış edən YAP sədrinin müavini - Mərkəzi Aparatın rəhbəri Tahir Budaqov bildirib ki, Zərifə xanım Əliyevanın zəngin, şərəfli ömür yolu bugünkü və gələcək nəsillər üçün parlaq nümunədir. O, həm peşəkar həkim-mütəxəssis, həm ləyaqətli ziyalı, həm vəfalı ömür-gün yoldaşı, həm də qayğıkeş ana kimi Azərbaycan tarixində silinməz izlər buraxıb. Zərifə xanımın çoxşaxəli fəaliyyəti ictimai əhəmiyyətli və faydalı olub. O, həm insanlara nur və şəfa bəxş edib, həm savadlı, peşəkar mütəxəssislərin yetişməsində fəal rol oynayıb, həm də gənc nəslin milli-mənəvi dəyərlər əsasında tərbiyəsi üçün nümunə yaradıb.

Səhiyyə naziri Teymur Musayev çıxışında vurğulayıb ki, görkəmli oftalmoloq-alim, akademik Zərifə xanım Əliyevanın zəngin elmi irsi Azərbaycan tibb elminin parlaq səhifəsidir. Onun fitri istedadı, nadir biliyi və peşəkar bacarıqları, eyni zamanda, insani keyfiyyətləri, qayğıkeşliyi və nəcibliyi gələcək nəsillər üçün nümunə və nümunədir: «Azərbaycanın görkəmli ictimai və dövlət xadimi Əziz Əliyevin ailəsində dünyaya göz açan Zərifə xanım çox zəngin və mənalı ömür yolu keçib. Müasirləri tərəfindən «Cəmiyyətin təbibisi» adlandırılan Əziz Əliyevin ömür yolu onun üçün əsl həyat məktəbi olub. Bu böyük şəxsiyyət elə ilk andan onunla ünsiyyətdə olanların yaddaşında yüksək vətəndaşlıq, humanizm və ürək saflığının mücəssəməsi kimi əbədi qalırdı. Zərifə xanım sevib-seçdiyi, ömrünü həsr etdiyi sənəti ilə bu istedadını tam gerçəkləşdirə bilirdi. «İnsan öz biliyi ilə mütləq cəmiyyətə fayda verməli, xeyir-

«Nurlu ömrün işığı»

Akademik Zərifə xanım Əliyevaya həsr edilmiş konfrans keçirilib

xah əməlləri ilə özündən sonra iz qoymalıdır», — deyən Zərifə xanım üçün xeyirxahlıq hər zaman həyat tərzidir.

Oftalmologiya üzrə milli kadrların hazırlanmasında böyük rol oynayan, elmin bu sahəsinin inkişafına dəyərli töhfələr verən akademik Zərifə Əliyevanın həyat fəlsəfəsi çoxşaxəli və zəngindir. Azərbaycan Dövlət Tibb Universitetini bitirəndən sonra Moskvada Həkimləri Təkmilləşdirmə İnstitutunda təhsil alan, sırasıyla həkimlikdən akademik zirvəsinə ucalan Zərifə Əliyevanın elmi araşdırmaları, alim kimi qazandığı böyük uğurlar Azərbaycanın tibb elmi tarixində xüsusi yer tutur. Zərifə xanımın beynəlxalq

YAP İdarə Heyətinin üzvü, Ailə, Qadın və Uşaq Problemləri üzrə Dövlət Komitəsinin sədri Bahar Muradova bildirib ki, Zərifə Əliyevanın əsl elm fədaisi, görkəmli tədqiqatçı-alim kimi akademik dairələrdə böyük nüfuz və hörmətə malik olduğu barədə elmi və ictimai mənbələrdə kifayət qədər rəy və mövqe mövcuddur. Gözəl ana, qayğıkeş

həyat yoldaşı kimi dəyəri isə ulu öndər Heydər Əliyevin, ölkə başçısı İlham Əliyevin kövrək xatirələrində əksini tapır: «Zərifə xanım Əliyeva bütün şəraitlərdə nəciblik, mərhəmət, sədaqət və fədakarlıq kimi keyfiyyətləri öz simasında birləşdirməyi bacaran bir insan kimi xatırlanmaqdadır».

Milli Məclisin Səhiyyə komitəsinin sədri Əhliman Əmiraslanov vurğulayıb ki, akademik Zərifə Əliyeva böyük elmi məktəb yaratmış alimlərimizdən idi. Onun fədakar zəhməti sayəsində ərşəyə gəlmiş dərş vəsaitləri, dərşliklər, monoqrafiyalar bu gün də təkə Azərbaycanca deyil, ümumən dünyada oftalmologiya elminin inkişafına xidmət edir, ixtisaslı gənc həkimlərin və bu sahədə tədqiqatlar aparan alimlərin yetişməsinə kömək göstərir. Akademik Əhliman Əmiraslanov dünya miqyasında iridodiagnostikaya dair ilk kitabların məhz akademik Zərifə Əliyevaya məxsus olduğunu vurğulayıb.

Akademik Zərifə Əliyeva adına Milli Oftalmologiya Mərkəzində elmi konfrans

Səhiyyə Nazirliyi, Akademik Zərifə Əliyeva adına Milli Oftalmologiya Mərkəzi (MOM) və Azərbaycan Oftalmoloqlar Cəmiyyətinin təşəbbüsü ilə akademik Zərifə Əliyevanın anadan olmasının 99 illiyinə həsr edilmiş «Oftalmologiyanın aktual məsələləri» mövzusunda elmi konfrans keçirilib.

Tədbirdə çıxış edən mərkəzin direktoru, Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının müxbir üzvü, professor Elmar Qasımov Azərbaycan oftalmologiyasının inkişafının məhz akademik Zərifə Əliyevanın adı ilə bağlı ol-

duğunu, onun həyat yolu, elmi istiqamətləri, pasiyentlərə, gənc həkimlərə davranışının hər kəs üçün nümunə olduğunu bildirib. Görkəmli oftalmoloq-alimin ən böyük arzusunun Milli Oftalmologiya Mərkəzinin tikintisi ilə bağlı olduğunu deyən Elmar Qasımov həmin arzusunun həyata keçdiyini, mərkəzin 12 ilə yaxındır yeni binada fəaliyyət göstərdiyini diqqətə çatdırıb. Gənc oftalmoloqların inkişafı üçün MOM-da hər bir şəraitin yaradıldığını vurğulayan direktor konfransın onlar üçün faydalı olacağına əminliyini ifadə edib.

MOM-un elmi işlər üzrə direktor müavini Hicran Namazova akademik Zərifə Əliyevanın elmi araşdırmaları, of-

talmologiya elminin inkişafında onun müstəsna xidmətləri barədə məruzə edib.

Konfransa onlayn qoşulan **Türkdilli Ölkələrin Oftalmoloji Cəmiyyətinin sədri Sunay Duman** «Akademik Zərifə Əliyevanın işıqlı yolunda dünəndən bu günə və sabaha» mövzusunda məruzə söyləyib. O, akademiklərin işinə sevgi ilə yanaşmasından, ölkəsində oftalmologiyasının inkişafı üçün gördüyü işlərdən söz açıb, Azərbaycan oftalmologiyasının bugünkü inkişafı naminə göstərdiyi müstəsna xidmətlərə görə ona böyük heyranlıq duyduğunu bildirib.

Konfrans elmi məruzələrlə davam edib.

Türkiyənin Retina Oftalmoloji Araşdırma Mərkəzinin əməkdaşı professor Süleyman Kaynak «Quru tip makula degenerasiyasında oksidatif stres və mikronutrisyon», MOM əməkdaşları Nigar Həsənova «Uşaqlarda ikincili qlaukoma», Lalə Axundova «Vitreoretinal cərrahiyyədə rast gəlinən bəzi problemlər», Rəvanə Həsənova «Azərbaycanda anadangəlmə kataraktın rast gəlinmə tezliyi və xüsusiyyətləri», Xalid Əliyev «Torlu qışa xəstəliklərinin diaqnostikasında OKT angiografiya müayinəsi», Azərbaycan Tibb Universitetinin Tədris Cərrahiyyə Klinikasının Oftalmologiya kafedrasının əməkdaşı Gülnar Əliyeva «Optikonevromielit (Devik xəstəliyi) — klinik praktikada müşahidə», Şirvan Müalicə Diaqnostika Mərkəzinin oftalmoloqu Günel Saylova «Pseudoecksfoliativ sindromla müşayiət olunan katarakt cərrahiyyəsi zamanı dar bəbəklərin genişləndirilmə üsulları», Mərkəzi Neftçilər Xəstəxanasının oftalmoloqu İmran Carullazadə «Cərrahi əməliyyatdan sonra yaranan blefaroptozlara dair» mövzularında və başqaları müxtəlif təqdimatlarla çıxış ediblər. Mövzular ətrafında müzakirələr aparılıb.

Teymur Musayev: «Koronavirusun Çində aşkarlanan yeni ştamının törətdiyi xəstəlik zəifdir»

Koronavirusun Çində aşkarlanan yeni variantının yoluxuculuğu «omikron»dan daha yüksək ola bilər, amma törətdiyi xəstəlik daha zəifdir.

Bunu səhiyyə naziri Teymur Musayev jurnalistlərin suallarını cavablandırarkən söyləyib.

Koronavirusun dəfələrlə mutasiyaya uğradığını xatırladan nazir deyib: «Yeni ştamlar peyda olur. Buna görə biz hər dəfə açıqlama verəndə vətəndaşlarımızı ehtiyatlı olmağa çağırırdıq. Çünki virusun özünü necə aparaçağını heç kəs öncədən təxmin edə bilməz. Sevindirici haldır ki, «omikron»dan sonra başlayan son bir neçə mutasiyada virusun yoluxuculuğu zəifləyib, törətdiyi xəstəliyin ağır gedişatı, demək olar ki, çox nadir hallarda baş verir. Ona görə ümid bəsləyirik ki, pandemiya sona doğru inkişaf edir. Bir çox ölkələrdən fərqli olaraq, Çində «sıfır COVID» rejimi ana xətt kimi qəbul olunub. Yəni istənilən kiçik

saylarla qeydə alınan yoluxmalar belə, icma və şəhərlərdə tam qapanmaya gətirir. Yeni ştamın da həmin şəraitdə peyda olması ümumilikdə tibb icmasını kifayət qədər gərginləşdirmişdi. Lakin şükürlər olsun, həmin ştam həddən artıq zəifdir».

Səhiyyə naziri həmçinin bildirib ki, hazırda Azərbaycanda COVID-19-la bağlı epidemioloji vəziyyət nəzarət altındadır: «Mayın 1-dən etibarən tibbi maskadan istifadə tələbi ləğv olunsada, qapalı məkanlarda, əhalinin sıx topladığı yerlərdə maska taxmaq hələ də tövsiyə olunur. İndi vəziyyət sabit olsa da, payıza qədər diqqətli olmaq lazımdır. Çünki pandemiya hələ davam etdiyindən payızda havanın temperaturunun enməsi, respirator xəstəliklərin aktivləşməsi fonunda koronavirusun yeni ştamları yarana bilər».

Teymur Musayev kütləvi informasiya vasitələri nümayəndələrinə açıqlamasında onu da qeyd edib ki, qalan məhdudiyyətlərin ləğvi məsələsi cari epidemioloji vəziyyətdən asılıdır. Çünki məhdudiyyətlərin hamısının birdən götürülməsi koronavirus infeksiyasına yoluxma saylarının kəskin şəkildə artmasına səbəb olur: «Əsas diqqət edilən rəqəmlər xəstəxanaya yerləşdirilən şəxslərin sayı və infeksiyadan ölüm göstəricisidir. Ölkədə həyata keçirilən uğurlu vaksinasıya kampaniyası və tətbiq edilən əks-epidemioloji addımlar nəticəsində vəziyyət, demək olar ki, stabildir. Rəqəmlər də get-gedə azalmaqdadır. Bununla belə, sayıqlığı itirməməliyik».

Beynəlxalq Komissiyaanın nümayəndələri itkin düşənlərin qalıqlarının məhkəmə-tibbi müayinəsi və eyniləşdirilməsi prosesi ilə tanış olublar

Ölkəmizdə rəsmi səfərdə olan İtkin düşmüş şəxslər üzrə Beynəlxalq Komissiyaanın (ICMP) baş direktoru Katrin Bomberger və ICMP-nin siyasət və əməkdaşlıq üzrə direktoru Andreas Kleyzer Səhiyyə Nazirliyinin Məhkəmə-Tibbi Ekspertiza və Patoloji Anatomiya Birliyində (MTE-PAB) olublar.

Nazirliyin mətbuat xidmətindən verilən məlumata görə, MTEPAB-nin baş direktoru Ədalət Həsənov Birinci Qarabağ müharibəsi zamanı itkin düşmüş minlərlə hərbi və mülki vətəndaşlarımızın qalıqlarının məhkəmə-tibbi müayinəsi və eyniləşdirilməsi işində birlik əməkdaşlarının qarşısında duran vəzifələr barədə qonaqları məlumatlandırıb. Bildirilib ki, işğaldan azad edilmiş ərazilərdə aşkar olunan kütləvi məzarlıqlardakı qalıqların məhkəmə-tibbi maddi sübutlar şəklində MTEPAB-nin müvafiq şöbələrində qəbulu təşkil edilir. Eyni zamanda, prokurorluq orqanlarının qərarları əsasında təqdim edilmiş qalıqların məhkəmə-tibbi

ekspertizası (məhkəmə-tibbi kriminalistik ekspertizası) həyata keçirilir. Həmçinin vurğulanıb ki, ölkə rəhbərliyinin tapşırığı ilə Birinci Qarabağ müharibəsi zamanı həlak olmuş və tanınmadan ölməsinə şəhid məzarlarında da aidiyyəti hüquq-mühafizə orqanları ilə birlikdə meyitlərin ekshuması, qalıqlarının məhkəmə-tibbi müayinəsi və genetik müayinələrin aparılması məqsədilə nümunələrin götürülməsi birlik əməkdaşları tərəfindən icra edilir.

Beynəlxalq Komissiyaanın baş direktoru işğaldan azad edilmiş ərazilərdə aşkar edi-

lən Azərbaycan vətəndaşlarının qalıqlarının məhkəmə-tibbi müayinəsində görülən işləri yüksək qiymətləndirib.

Daha sonra ICMP-nin rəhbərliyi Məhkəmə-Tibbi Ekspertiza və Patoloji Anatomiya Birliyinin müvafiq şöbələrində, o cümlədən də Səhiyyə Nazirliyi tərəfindən bu məqsədlə xüsusi olaraq yeni yaradılmış II Məhkəmə-tibbi kriminalistika şöbəsində itkin düşmüş şəxslərə məxsus qalıqların məhkəmə-tibbi kriminalistik müayinəsi və saxlanması şəraiti ilə yaxından tanış olub. Tematik mövzular ətrafında geniş fikir mübadiləsi aparılıb.

Milli Məclisin yaz sessiyasının növbəti iclasında Milli Məclisin sədri Sahibə Qafarova deputatların diqqətinə çatdırıb ki, iclasın gündəliyində 19 məsələ var, onlardan 6-sı üçüncü oxunuşda qanun layihələridir.

Milli Məclisin növbəti plenar iclası keçirilib

Müdafiə, təhlükəsizlik və korupsiya ilə mübarizə komitəsinin sədri Ziyafət Əsgərov mahiyyətə bir-birinə yaxın olan iki məsələ — «Narkoloji xidmət və nəzarət haqqında» Qanunda dəyişiklik edilmə-

lar Məcəlləsində dəyişiklik edilməsi haqqında qanun layihəsini də (üçüncü oxunuş) təqdim edib. Layihə «Azərbaycan Respublikasının Cinayət Məcəlləsində dəyişiklik edilməsi haqqında» qanun layihəsinə uyğunlaşdırılma məqsədilə

hazırlanıb və bu sahədə cinayət məsuliyyətinə deyil, inzibati məsuliyyətə səbəb olan halları nəzərdə tutur.

Səhiyyə komitəsinin sədri Əhliman Əmiraslanov hər iki layihənin

si barədə, habelə «Hərbi qulluqçuların statusu haqqında», «Narkotik vasitələrin, psixotrop maddələrin və onların prekursorlarının dövriyyəsi haqqında», «Hərbi vəzifə və hərbi xidmət haqqında» Azərbaycan Respublikasının qanunlarında və Azərbaycan Respublikasının 1994-cü il 23 sentyabr tarixli 887 nömrəli Qanunu ilə təsdiq edilmiş «Azərbaycan Respublikası Silahlı Qüvvələrinin Daxili xidmət nizamnaməsi»ndə dəyişiklik edilməsi barədə qanun layihələri haqqında üçüncü oxunuşda məlumat verib.

Təqdim olunan layihələrdə bir sıra kateqoriya şəxslərin, o cümlədən müddətli həqiqi hərbi xidmətə çağırılan vətəndaşların — çağırış dövründə, həqiqi hərbi xidmətdə olan hərbi qulluqçuların — ildə bir dəfədən az olmayaraq, kadr zabit heyətinə könüllü daxil olanların — müvafiq əmr imzalanmazdan əvvəl, bağlaşma əsasında həqiqi hərbi xidmətə könüllü daxil olanların - bağlaşma imzalanmazdan əvvəl icbari narkoloji müayinədən keçirilməsi təklif edilir.

Səhiyyə komitəsinin və Hüquq siyasəti və dövlət quruculuğu komitəsinin müsbət rəyləri səsləndirildikdən sonra hər iki qanun layihəsi ayrı-ayrılıqda səsə qoyularaq üçüncü oxunuşda qəbul edilib.

Sonra Hüquq siyasəti və dövlət quruculuğu komitəsinin üzvü Nizami Səfərov Cinayət Məcəlləsində dəyişiklik edilməsi haqqında qanun layihəsi (üçüncü oxunuş) ilə bağlı məlumat verib. Dəyişikliyə əsasən, satış məqsədilə qanunsuz olaraq narkotik vasitələrin və ya psixotrop maddələrin, onların prekursorlarının əldə edilməsi, saxlanması, hazırlanması, habelə müvafiq maddələrdə də nəzərdə tutulan əməllər xüsusilə külli miqdarda törədildikdə, onlara görə daha ağır sanksiyaları nəzərdə tutan yeni maddələrin əlavə olunması təklif edilir.

Nizami Səfərov İnzibati Xəta-

komitədə dəstəkləndiyini bildirib.

Qanun layihələri ayrı-ayrılıqda səsə qoyularaq üçüncü oxunuşda qəbul edilib.

Sonra deputat Nizami Səfərov Cinayət Prosessual Məcəlləsində dəyişiklik edilməsi haqqında qanun layihəsi (üçüncü oxunuş) barədə məlumat verib. Layihədə cinayət təqibi üzrə məhkəməyədək icraat zamanı qanunsuz dövriyyədən çıxarılmaqla maddi sübut kimi götürülmüş narkotik vasitələrin, psixotrop maddələrin, onların prekursorlarının və güclü təsir edən maddələrin miqdarı qanunla həmin maddələr üçün müəyyən edilmiş xüsusilə külli miqdarın aşağı həddindən artıq olduqda, onların məhv edilməsi və ya tibbi məqsədlərlə istifadə üçün təhvil verilməsi təklif olunur.

Səhiyyə komitəsinin rəyi nəzərə alınmaqla qanun layihəsi səsə qoyularaq üçüncü oxunuşda qəbul edilib.

Plenar iclasda birinci oxunuşda təqdim olunan qanun layihələrindən biri səhiyyə qanunvericiliyinə aid olub.

Parlamentin Səhiyyə komitəsinin sədr müavini Rəşad Mahmudov «Onkoloji yardım haqqında» və «Dağınıq skleroz xəstəliyinə tutulmuş şəxslərə dövlət qayğısı haqqında» qanunlarda dəyişiklik edilməsi barədə qanun layihəsini (birinci oxunuş) təqdim edib. Bildirib ki, sənəd onkoloji xəstələrin, eləcə də dağınıq skleroz xəstəliyinə tutulmuş şəxslərin sosial müavinət və əmək pensiyası almaq hüququnu müəyyənləşdirir. Layihə «Əmək pensiyaları haqqında» və «Sosial müavinətlər haqqında» qanunlarda dəyişiklik edilməsi barədə layihələrə uyğunlaşdırma xarakteri daşıyır, qeyd olunan xəstəliklərdən əziyyət çəkən şəxslərin sosial müdafiəsinin gücləndirilməsinə xidmət edir.

Qanun layihəsi səsə qoyularaq birinci oxunuşda qəbul edilib.

Avropa İttifaqı - ÜST layihəsi çərçivəsində yerli səhiyyə qurumlarına 600-dən artıq avadanlıq təhvil verilib

7 Aprel – Ümumdünya Sağlamlıq Günündə Avropa İttifaqının maliyyə dəstəyi ilə Ümumdünya Səhiyyə Təşkilatı (ÜST) tərəfindən həyata keçirilən «COVID-19 əleyhinə vaksinasıyaya dəstək» layihəsi çərçivəsində ÜST-nin Azərbaycan nümayəndəliyi avadanlıqların təhvil-təslim mərasimini təşkil edib.

Hər il aprelin sonunda keçirilən ənənəvi Avropa İmmunlaşdırma Həftəsi ərəfəsində təşkil olunmuş tədbirdə Azərbaycan Respublikası səhiyyə nazirinin müavini Nadir Zeynalov, ÜST-nin Azərbaycandakı nümayəndəsi və ölkə ofisinin rəhbəri Hande Harmancı, Avropa İttifaqının Azərbaycandakı səfiri Peter Mixalko, Tibbi Ərazi Bölmələrini İdarəetmə Birliyinin (TƏBİB) İdarə Heyətinin sədri vəzifəsini icra edən Vüqar Qurbanov və digər rəsmi şəxslər iştirak ediblər.

Tədbirdə yeni növ koronavirus (COVID-19) pandemiyası ilə mübarizədə həmin layihə çərçivəsində görülmüş işlər və əldə olunmuş əsas nailiyyətlər qeyd edilib. Ölkədə həm COVID-19, həm də rutin peyvəndlərin saxlanması üçün «soyuq zəncir sistemi»nin gücləndirilməsi məqsədilə Səhiyyə Nazirliyinin Gigiyena və Epidemiologiya Mərkəzlərinə hər biri 145 litr peyvənd tutumuna malik 100 peyvənd soyuducusu, TƏBİB-ə isə hər biri 98 litr peyvənd tutumuna malik 200 peyvənd soyuducusu təhvil verilib. ÜST tərəfindən kvalifikasiya olunmuş bütün soyuducular enerji stabilizatoru və 30 günlük temperatur monitorinqini təmin edən cihazla təchiz olunub. Peyvənd soyuducularından əlavə, yerli səhiyyə tərəfdəşlərinə səyyar immunlaşdırma kampaniyalarında istifadə məqsədilə xüsusi dizayn edilmiş 122 portativ peyvənd daşıyıcısı, həmçinin rəqəmsallaşma və nəzarət mexanizminin gücləndirilməsi məqsədilə 102 kompüter, 79 printer və 79 enerji qaynağı cihazı (UPS) təqdim edilib.

Qeyd edilib ki, peyvəndlərin təhlükəsiz şəraitdə saxlanması və daşınmasının təmin edilməsi məqsədilə «COVID-19 əleyhinə vaksinasıyaya dəstək» layihəsi çərçivəsində əlavə avadanlıq və cihazların təhvil-təslimi planlaşdırılır. Bu məqsədlə aprel ayının sonlarında ÜST-nin Azərbaycan nümayəndəliyi tərəfindən daha 500 peyvənd daşıyıcısı TƏBİB-ə təhvil verəcək. Təhvil verilmiş avadanlıqlardan düzgün istifadə olunması üçün yerli tibb müəssisələrinin əməkdaşlarına müvafiq təlimlərin keçirilməsi nəzərdə tutulur.

Təhvil-təslim mərasimində səhiyyə

nazirinin müavini Nadir Zeynalov deyib: «Vaksinasıya prosesində vacib məqamlardan biri də peyvəndlərin müəyyən sabit temperaturda saxlanmasıdır. «Soyuq zəncir sistemi» adlanan bu sistemin təminatında həm stasionar, həm də daşınan soyuducuların böyük rolu var. Bu gün kiçik və böyük stasionar soyuducuların,

daşınan portativ çantaların və kompüter avadanlıqlarının təhvil verilməsində iştirak edirik. Həmin avadanlıqlar peyvəndləmə prosesində iştirak edən qurumlar arasında paylanılacaq və vaksinasıya prosesinin icra edilməsini, onun qeydiyyatını xeyli asanlaşdıracaq, ölkəmizin səhiyyə sistemində texniki dəstək göstərəcək».

TƏBİB-in İdarə Heyətinin sədri vəzifəsini icra edən Vüqar Qurbanov layihə barədə deyib: «Vaksinasıyaya dəstək layihəsi çərçivəsində ÜST-nin təşkilatçılığı və Avropa İttifaqının maliyyə dəstəyi ilə bir sıra avadanlıqların - soyuducular, kompüter avadanlıqları və vaksinlərin ərazi üzrə daşınması üçün konteynerlərin təhvil-təslim prosesində bizə təqdim olunan avadanlıqlar bu işin regionlarda, kənd məntəqələrində daha optimal, sürətli və yüksək səviyyədə aparılmasına, nəticədə, həmin yerlərdə də əhaliyə yüksək səviyyəli xidmət göstərilməsinə dəstək olacaq. Bu işin təşkilatçılarına təşəkkür edirik və ümid edirik ki, bu əməkdaşlıq uzun müddət davam edəcək».

«Peyvəndlərin çatdırılması sağlam və təhlükəsiz şəkildə olacaq və əhəlinin sağlamlığı daha etibarlı şəkildə qorunacaq. Bu sahədə bir sıra təlimlər də keçiriləcək. Avropa İttifaqı ilə çox səmərəli əməkdaşlıq edirik və bu əməkdaşlıqdan çox məmnunluq. Qarşıdakı aylarda avadanlıqların verilməsi yenə də davam edəcək», - deyərək **ÜST-nin nümayəndəsi Hande Harmancı** bildirib.

Avropa İttifaqının Azərbaycandakı səfiri Peter Mixalko Ümumdünya Sağlamlıq Gününü Azərbaycanda keçirməsinin xüsusi əhəmiyyət daşıdığını qeyd edib: «Bu, çox simvolik bir tarixdir. Avropa İttifaqı ilə Azərbaycanın tərəfdaşlığının inkişafı bizim üçün böyük əhəmiyyət daşıyır. Təqdim olunan avadanlıqlar prosese nəzarət mexanizminin rəqəmsallaşmasına və onun daha da təkmilləşməsinə xidmət edir».

Xatırladaq ki, Azərbaycanda COVID-19 pandemiyasına qarşı mübarizə və rutin immunlaşdırma proqramlarının gücləndirilməsi məqsədilə ÜST-nin Azərbaycandakı nümayəndəliyi 2021-ci ilin iyun ayından etibarən Avropa İttifaqının maliyyə dəstəyi ilə üç illik «COVID-19 əleyhinə vaksinasıyaya dəstək» layihəsini həyata keçirməyə başlayıb. Bu layihə Avropa İttifaqı və Ümumdünya Səhiyyə Təşkilatının Azərbaycana davamlı dəstəyinin tərkib hissəsidir.

Ümumdünya Vərəmlə Mübarizə Günündə Yaponiyanın «Fujifilm» və «Arash Medical» şirkətlərinin baş sponsorluğu, Yaponiyanın Azərbaycandakı səfirliyinin və «Stop vərəm» tərəfdaşlığının dəstəyi ilə beynəlxalq konfrans baş tutub. Yaponiyanın Azərbaycandakı səfirliyinin açılmasının 30 illiyi ilə əlaqədar elan edilmiş «Azərbaycan – Yaponiya dostluq ili – 2022» çərçivəsində ölkəmizdə keçirilən silsilə tədbirlər sırasına daxil olan konfransı Azərbaycan Vərəm əleyhinə QHT Koalisiyasının aparıcı vətəndaş cəmiyyəti təşkilatı olan «Sağlamlığa Xidmət» İctimai Birliyi təşkil edib.

Ümumdünya Vərəmlə Mübarizə Gününə həsr olunmuş beynəlxalq konfrans keçirilib

Tədbirin məqsədlərindən biri də Yaponiya ilə Azərbaycan arasında vərəmə və COVID-19-a cavab tədbirlərinə yönəlmiş əməkdaşlıq müstəvisində, Yaponiyanın ön

yeni vərəm diaqnostik texnologiyalarını işıqlandırmaqdan ibarət olub. Bu texnologiyalar ucqar ərazilərdə yaşayan insanlar üçün vərəmin aşkarlanmasını mümkün edir və onların sayəsində bu sahədə böyük uğurlar əldə olunur.

Konfransda vərəmlə mübarizə üzrə yerli və beynəlxalq ekspertlər, dövlət və qeyri-hökumət təşkilatlarının nümayəndələri, parlament üzvləri, nazirlik və digər qurumların nümayəndələri, habelə Türkiyə, Gürcüstan və İsveçrədən vərəmlə mübarizə qurumlarının təmsilçiləri iştirak ediblər.

Açılış mərasimində Milli Məclisin Səhiyyə komitəsinin üzvləri Sədaqət Vəliyeva, Soltan Məmmədov, Məlahət İbrahimqızı, Kamilə Əliyeva tədbirin əhəmiyyətini vurğulayıblar.

Vərəmin min illərdir ki, insanlarla birgə yaşadığını deyən səhiyyə nazirinin müavini **Nadir Zeynalov** son illərdə ölkəmizdə vərəmlə mübarizə sahəsində xeyli iş görüldüyünü söyləyib: «Ötən 15-20 illə müqayisədə hazırda vərəmin ölkəmizdə rastgəlmə tezliyi və ölüm səviyyəsi xeyli azalıb. Son illər ərzində maddi-texniki bazanın gücləndirilməsi, yeni müəssisələrin tikilməsi, mövcud müəssisələrin təmiri kimi vacib işlər görüldü. Bu istiqamətdə beynəlxalq əməkdaşlığın gücləndirilməsi olduqca vacibdir. Bu xəstəliklə təbaya mübarizə heç bir effekt verməz. Vərəmlə beynəlxalq səviyyədə mübarizə aparılmalı, həmçinin ölkələrin səhiyyə qurumları bu məsələdə birgə çalışmalıdırlar».

Ümumdünya Səhiyyə Təşkilatının (ÜST) Azərbaycandakı nümayəndəsi Hande Harmancı bildirib ki, koronavirus pandemiyası dövründə vərəmlə yoluxma sayında nəzərəcərpacaq dərəcədə azalma qeydə alınıb: «Texniki cəhətdən vərəm artıq problem deyil, onun müalicə edilməsi üçün müayinə imkanları var. COVID-lə mübarizədə biz peyvəndlər və dərmanlar hazırlamalıyıqsa, vərəmin müalicəsi üçün artıq bizim bütün imkanlarımız var. Yalnız

əməkdaşlıq etməliyəm və diqqəti artırmalıyıq. İnnovasiya gələcəyin inkişaf açarındır və ancaq bu şəkildə irəliləyə bilərik. Azərbaycanda bu sahədə mövcud qanunvericiliyin mütəmadi şəkildə nəzərdən keçirilməsi yaxşı haldır. Bizim dəstəyimizə ehtiyac varsa, kömək etməyə hazırıq», - deyərək ÜST rəsmisi vurğulayıb.

Ədliyyə Nazirliyi Tibb Baş İdarəsinin rəisi Rəfail Mehdiyev məlumat verib ki, cəzaçəkmə müəssisələrində vərəmdən ölüm faizi 1995-ci illə müqayisədə 141 dəfə azalıb: «Ölüm hallarında 2000-ci illə müqayisədə 28 dəfə, 2005-ci illə müqayisədə 13 dəfə, 2010-cu illə müqayisədə 4 dəfə, 2015-ci illə müqayisədə 1,5 dəfə

azalma qeydə alınıb. Dərmanlara həssas vərəmli xəstələrin birinci sıra dərmanlarla uğurlu müalicə faizi, ÜST tərəfindən tövsiyə olunan hədəf göstəricisi 85 faiz ol-

duğu halda, 96 faiz təşkil edir. Çoxsaylı dərmana davamlı formalı vərəmli xəstələrin ikinci sıra və yeni dərmanlarla uğurlu müalicə faizi isə 88 faiz təşkil edir. Halbuki ÜST tərəfindən tövsiyə olunan hədəf göstərici 75 faizdir».

R.Mehdiyevin dediyinə görə, vərəm hallarının sayı, o cümlədən açıq formalı və çoxsaylı dərmana davamlı formalı vərəm hallarının sayı kəskin azalıb: «Keçən il bütün vərəm hallarının sayı 2011-ci illə müqayisədə 3,7 dəfə, çoxsaylı dərmana davamlı vərəm hallarının sayı isə 3,3 dəfə az olub. 100 min nəfər populyasiya üçün hesablanan vərəm üzrə xəstələnmə göstəricisi ötən il 2011-ci illə müqayisədə 4,6 dəfə azalıb».

Yaponiyanın Azərbaycandakı səfiri Cüniçi Vada, «Stop vərəm» tərəfdaşlığının icraçı direktoru Luçika Ditiu və başqaları çıxışlarında bu sahədə əməkdaşlığın əhəmiyyətini vurğulayıblar.

Konfransda Elmi Tədqiqat Ağciyər Xəstəlikləri İnstitutunun direktoru, professor Həqiqət Qədirova, ÜST-nin ictimai səhiyyə üzrə mütəxəssisi Elturan İsmayilov, Ölkə Əlaqələndirmə Komissiyasının maliyyə və proqram üzrə meneceri Aytən Hüseynova, Azərbaycan Vərəm Əleyhinə QHT Koalisiyasının rəhbəri, «Sağlamlığa Xidmət» QHT-nin direktoru Elçin Muxtarlı təqdimatla çıxış ediblər.

Qeyd olunub ki, hər il dünyada 10 milyon nəfər vərəm xəstəliyinə yoluxur və hər dəqiqədə 3 nəfər onun qurbanına çevrilir. Təəssüf ki, son illərdə yer üzündə vərəm xəstəliyindən ölənlərin sayında artım müşahidə olunur. Belə ki, ötən il 1,5 milyon nəfər vərəm xəstəsi vəfat edib. Azərbaycanda vərəmə yoluxanlar arasında 18-29 yaşlılar üstünlük təşkil edir. Vərəm xəstələrinin 66 faizi kişilər, 33 faizi isə qadınlardır.

Sonra Azərbaycan QHT Koalisiyasının vərəmlə mübarizə sahəsindəki fəaliyyətini əks etdirən videoçarxlar nümayiş olunub.

Azərbaycan Tibb Universitetində (ATU) Şəhid məzunların xatirəsinə ucaldılmış abidə kompleksinin açılışı olub.

Tədbiri ATU-nun Hərbi tibb fakültəsinin rəisinin baş köməkçisi, mayor Yaqub Qasimov açaraq, mərasim iştirakçılarını salamlayıb.

Universitetin rektoru, professor Gəray Gəraybəyli çıxış edərək, 2020-ci il sentyabrın 27-də başlayan, 44 gün davam edən və işğal altındakı ərazilərimizin azad olunması ilə nəticələnən Vətən müharibəsini tariximizin ən parlaq səhifəsi, hamımızın qürur mənbəyi kimi dəyərləndirib: «Azərbaycan xalqı öz liderinin — Müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyevin rəhbərliyi altında bütün dünyaya öz gücünü və mübarizliyini göstərdi. Həmin günlərdə Prezident İlham Əliyev yalnız hərbi meydanında müzəffər sərkərdə kimi deyil, həm də diplomatik cəbhədə olduqca uğurlu fəaliyyət nümunəsi ortaya qoydu, informasiya müharibəsində Azərbaycanın haqq səsi oldu, cəsarətlə bütün təzyiqlərə sinə gərdi.

44 gündə Azərbaycan Ordusu bütün dünyaya sübut etdi ki, döyüş meydanında zəfəri təkcə tanklarla, toplarla deyil, həm də ağılla və sarsılmaz inamla qazanmaq olar».

Döyüşlərin iki cəbhədə getdiyini xatırladan rektor həm düşmənlə üz-üzə aparılan ön cəbhədəki, həm də yaralıların həyatını xilas etmək uğrunda həkimlərin apardığı döyüşlərdən söhbət açıb. Həkimlərimizin bu müharibənin hər iki cəbhəsində qalib olmağı bacardıklarını qürur hissi ilə yada salıb: «Təəssüf ki, itkilərimiz də az olmadı. Azərbaycanın 3 minə yaxın igid oğlu torpaqlarımızın azadlığı uğrunda canını qurban verərək şəhidlik zirvəsinə yüksəldi, minlərlə hərbçimiz yaralandı. Tibb işçilərindən

ATU-nun şəhid məzunlarının xatirəsinə abidə ucaldılıb

159 nəfər yaralandı, 42 nəfər isə xidməti vəzifələrini yerinə yetirərkən qəhrəmancasına şəhid oldu. Onlardan 9-u həkim, 7-si feldşer, 26-sı sanitardır. Vətən müharibəsinin yeganə xanım şəhidi Arəstə Baxışova da tibb işçisi idi. Vətən müharibəsində hərbi tibb personalı öz vəzifə borcunu layiqincə yerinə yetirdi».

Professor G.Gəraybəyli döyüş meydanında qəhrəmanlıq göstərən tibb xidməti işçilərinin əksəriyyətinin ATU-nun yetirmələri olduğunu vurğulayıb: «Bu gün universitetimizin şəhidlərinin xatirəsinə əbədiləşdirmək üçün hazırladığımız bu abidənin yenidənqurma işlərindən sonra açılışına toplaşmışıq. Burada universitetimizin həm 3 Milli Qəhrəmanının, həm Birinci Qarabağ müharibəsinin 9 nəfər şəhidin, həm də İkinci Qarabağ müharibəsində şəhid olmuş 18 həkim və feldşerlərimizin adı əbədi həkk olunub.

İllər ötcək, nəsillər dəyişəcək, amma Azərbaycan xalqı heç zaman öz qəh-

rəmanlarını unutmayacaq! Bu abidə də universitetimizin çoxminli müəllim-tələbə heyətinə şəhid məzunlarımızı hər gün xatırladacaq.

Allah şəhidlərimizə rəhmət eləsin, qazilərimizə cəsağlığı versin!»

Nəsimi rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı Asif Əsgərov bu nəcib addıma görə Azərbaycan Tibb Universitetinin rektoru, professor G.Gəraybəyliyə və universitetin rəhbərliyinə təşəkkürünü bildirib. Üzərində qəhrəman övladlarımızın adları həkk olunmuş bu abidənin universitet tələbələri, professor-müəllim heyəti üçün müqəddəs ziyarətəgah yeri olacağını vurğulayıb. «Şəhidlər ölmür, onların müqəddəs ruhu yaşayır», — deyən icra başçısı bütün şəhid ailələrinin qürurla, başı uca gəzmək haqqı olduğunu bildirib: «Biz bu gün həm də ona görə qürurluquy ki, artıq bu abidənin önündə qəhrəman xalq olduğumuzu bir daha dərk edirik. Vətən müharibəsinə qə-

dər torpaqlarımızın 20 faizi erməni işğalı altında olduğuna görə, belə abidələrin qarşısında nisgilli idik. Eyni zamanda, ulu öndərimiz Heydər Əliyevin işğal altında qalan torpaqlarımızın azad olacağı barədə dəfələrlə verdiyi bəyanatları eşidirdik. Ali Baş Komandan İlham Əliyev beynəlxalq tribunalardan Qarabağa qayıdacağımızı bütün dünyaya çatdırırdı. Nəhayət, xalqımız Prezidentin və Ordunun ətrafında birləşərək böyük Qələbə qazandı. Bu gün o müqəddəs torpaqlarımızda Dövlət Himnimizi, azan səsinə eşitmək, üçrəngli bayrağımızın dalğalandığını görmək böyük fəxarətdir».

Abidənin açılış mərasimində çıxış edən kapitan Şöhrət Qasimovun həyat yoldaşı Türkan Qasımzadə də öz ailəsi və bütün şəhid ailələri adından şəhid həkimlərin xatirəsinə əbədiləşdirdiyi üçün Azərbaycan Tibb Universitetinin rəhbərliyinə təşəkkürünü bildirib. O, Azərbaycanın 44 günlük müharibəni şəhidlərimizin canı bahasına şanlı Zəfərlə başa vurduğunu deyib: «Bizim qəhrəman həkimlərimiz də bir əlində tibbi yardım çantası, bir əlində silah vuruşdular. Bu gün onların yoxluğu ilə barışmaq çətindir, ancaq xalqımızın şəhidlərə verdiyi dəyəri görmək biz şəhid ailələrinə böyük təsəllidir. Şəhidlərimizin milli ruhda tərbiyə olunmasında, təbii ki, buradakı müəllimlərin də rolu böyükdür. Mən onlara da bu çətin və şərəfli yolda uğurlar arzulayıram. İnanıram ki, bundan sonra da gənclərimizi məhz vətənpərvər ruhda tərbiyə edəcək, qəhrəman şəhidlərimizi onlara tanıdacaqlar. Bütün şəhidlərimizin ruhu şad olsun».

Tədbirdə universitetin professor-müəllim heyəti, tələbələr, şəhid ailələrinin üzvləri iştirak ediblər.

Şəhid məzunların adları həkk olunmuş abidənin önünə tər güllər düzülüb.

Azərbaycan – İtaliya Beynəlxalq Rinoloji Konqresi

Azərbaycan Tibb Universitetinin (ATU) Tədris Cərrahiyyə Klinikasında I Azərbaycan - İtaliya Beynəlxalq Rinoloji Konqresi keçirilib.

ATU-nun rektoru, professor Gəray Gəraybəyli İtaliya Rinoloji Cəmiyyətinin təşəbbüsü ilə təşkil olunmuş tədbirin Azərbaycan Səhiyyə Nazirliyində də akkreditasiya olduğunu deyib. Bildirib ki, iki gün davam edəcək konqresdə müxtəlif təşkilatlardan olan mütəxəssislər rinologiya sahəsi ilə bağlı məruzələr və təqdimatlarla çıxış edəcəklər. Həmçinin «Yuxuda nəfəs dayanmaları» adlı təlim kursunun canlı cərrahiyyə əməliyyatı da nümayiş etdiriləcək. Bu münasibətlə İtaliyanın məşhur rinoloqları, İtaliya Rinoloji Cəmiyyətinin sədri və üzvləri ATU-ya dəvət olunublar.

Professor G.Gəraybəyli Beynəlxalq Otorinolarinqoloqlar Cəmiyyəti Federasiyasının sabiq prezidenti və İdarə Heyətinin üzvü, İtaliya Rinoloji Cəmiyyətinin fəxri prezidenti, Otorinolarinqologiya kafedrasının müdiri, professor Desiderio Passalini rəhbərliyi ilə İtaliyanın müxtəlif universitet və klinikalarından gəlmiş qonaqları topladı iştirakçılara təqdim edib. Onlara konqresdə çıxış və iştiraklarına görə ATU-nun professor-müəllim heyəti adından təşəkkürünü bildirib.

Rektor həmçinin konqresin 2020-ci ildə keçirilməli olduğunu, amma pandemiya səbəbindən bu gün baş tutduğunu diqqətə çatdırıb, tədbirin yüksək səviyyədə təşkilinə görə konqresin prezidenti, professor Əzizağa Talışinskiyə minnətdarlığını ifadə edib.

Professor Əzizağa Talışinski çıxışında bu tədbirin təşkil olunmasında əsas məqsədin rinologiyanın müasir problemlərini müzakirə etmək, bununla yanaşı, hər iki ölkənin rinoloqları arasında məhsuldar dialoq yaratmaqdan ibarət olduğunu deyib. O, konqresin elmi proqramının Azərbaycan otorinolarinqoloqları və İtaliya rinoloji cəmiyyətləri tərəfindən birgə təqdim ediləcəyini, rinologiya sahəsində bir sıra mövzuların müzakirə olunacağını bildirib. Tədbirə beynəlxalq səviyyədə tanınmış mütəxəssislərin dəvət olduğunu qeyd edən Ə.Talışinski hər iki ölkənin otorinolarinqoloqlarının tibbin bu sahəsinin inkişafına töhfə verəcəklərinə əminliyini vurğulayıb.

İtaliyalı qonaq, professor Desiderio Passali çıxışında söyləyib ki, 120 ölkənin təmsil olduğu Beynəlxalq Otorinolarinqoloqlar Cəmiyyəti Federasiyasının əsas fəaliyyət istiqamətlərindən biri mütəxəssislər arasında görüş və müzakirələri inkişaf etdirməkdir: «Bu görüşün digərlərindən fərqli və xüsusilə gənc həmkarlarım üçün faydalı olacağına əminəm. Çünki onlar xəstələrin müalicəsi və sağlamlığı üçün bura yeni məlumatlar öyrənəcəklər».

Tədbirin rəsmi hissəsi başa çatdıqdan sonra ikigünlük konqres öz işini Roma Katolik Universitetinin qulaq, burun, boğaz xəstəlikləri üzrə professoru, İtaliya Rinoloqlar Cəmiyyətinin baş katibi Giulio Cesare və ATU-nun Otorinolarinqologiya kafedrasının dosenti, tibb üzrə fəlsəfə doktoru Cabbar Cəlilovun sədrliyi ilə elmi sessiyalarla davam etdirib.

Bakıda «Koronavirus pandemiyası: diaqnostikası, müalicəsi və fəsadları» mövzusunda konfrans keçirilib

Bakıda Əziz Əliyev adına Azərbaycan Dövlət Həkimləri Təkmilləşdirmə İnstitutunda «Koronavirus pandemiyası: diaqnostikası, müalicəsi və fəsadları» mövzusunda 3-cü Avrasiya konfransı keçirilib.

İnstitutun rektoru, professor Nazim Qasimov koronavirus (COVID-19) pandemiyasına qarşı ölkəmizdə aparılan mübarizə sahəsində əldə olunan uğurlar barədə məlumat verib, bildirib ki, ölkəmiz ilk günlərdən bu infeksiyaya qarşı effektiv mübarizə apardı, müvafiq dövlət strukturlarının koordinasiya fəaliyyəti təşkil edildi: «Yoxsuluxma sayının azalması, sağalanların artması, ölümün qeydə alınmaması bu sahədə əldə olunan nailiyyətlərdəndir. Ancaq tam arxayınlaşmaq olmaz və sayıqlıq itirilməməlidir. Ona görə bu gün işini başlayan beynəlxalq konfransda bu xəstəliyin diaqnostikası, müalicəsi və fəsadları haqqında geniş müzakirələr aparılacaq, gələcək işlərin hansı istiqamətdə təşkil olunması haqqında qərarlar verilməkdir».

Konfransın həmsədrələri — İsrail Tibb Assosiasiyasının prezidenti Zion Xaqay və Qazaxıstanın Astana Tibb Universitetinin professoru Ayman Musin çıxış edərək konfransın işinə uğurlar arzulayıblar.

Toplantıda Milli Məclisin deputatı İlham Məmmədov bildirib ki, dövlət başçısının göstərişi əsasında

yaradılmış qurumların koronavirus pandemiyası ilə apardıqları mübarizə tədbirlərinin nəticələri ölkəmizdə bu sahədə görülən işin vaxtında və düzgün olduğunu göstərdi.

Kazan Dövlət Tibb Universitetinin rektoru, professor Aleksey Sozinovun videomüraciəti nümayiş etdirilib.

Moldova Dövlət Tibb və Əczaçılıq Universitetinin dosenti Suveika Luminiça COVID-19 pandemiyası ilə mübarizədə peyvəndləmənin əsas rol oynadığını qeyd edərək, xəstəliyin müalicəsi üçün yeni dərman preparatlarının axtarışı haqqında məlumat verib.

COVID-19 pandemiyası ilə ölkəmizdə aparılan mübarizə tədbirlərinə həsr olunan videoçarx nümayiş edilib.

Konfransa dəvət olunmuş professor Yehuda Şoenfeld (İsrail), professor Munis Dündar (Türkiyə), professor Roza Beqaydarova (Qazaxıstan), dosent Təyyar Eyvazov (Azərbaycan), professor Albert Pinhasov (İsrail), professor Gülcan Abuova (Qazaxıstan) COVID-19 infeksiyasının diaqnostikası, müalicəsi və fəsadlarına həsr olunmuş elmi işlərin nəticələrini konfrans iştirakçılara çatdırıblar.

Türkiyə, İsrail, Rusiya, Qazaxıstan, Gürcüstan və Azərbaycan alimləri pandemiya ilə mübarizənin müxtəlif aspektlərini əhatə edən elmi məruzələrlə çıxış ediblər.

Milli Onkologiya Mərkəzində süd vəzi xərçəngi xəstələrində fertillik problemləri müzakirə olunub

Keçən il dünya üzrə 9,2 milyon qadın onkoloji xəstəlikdən əziyyət çəkib və onlardan 4,4 milyonu xəstəliyin qurbanına çevrilib. Ötən illik statistikaya görə, onkoloji xəstələrdən 2,3 milyon nəfəri süd vəzi xərçəngi xəstəsi kimi qeydiyyatla alınıb və onlardan 685 mini vəfat edib.

2021-ci ildə Azərbaycanda 15387 nəfər onkoloji xəstədən 2638 nəfəri süd vəzi xərçəngindən əziyyət çəkib. Aparılan müalicələr nəticəsində həmin xəstələrdən 43 faizi beş il yaşamaq imkanı əldə edib. Keçən il süd vəzi xəstələrindən 315 nəfəri (12,2 faizi) vəfat edib. Onu da qeyd etmək lazımdır ki, süd vəzi xərçəngindən əziyyət çəkənlərin 80 faizindən çoxu yaşı 50-dən yuxarı olanlardır.

Bu barədə Bakıda Avropa Onkologiya Məktəbi (ESO), Milli Onkologiya Mərkəzi (MOM) və Azərbaycan Onkoloqlar Cəmiyyətinin birgə təşkilatçılığı ilə «Visiting Professorship Meetings» proqramı çərçivəsində «Süd vəzi xərçəngi xəstələrində fertillik problemləri» adlı beynəlxalq tədbirdə bəhs olunub.

Tədbirdən əvvəl dünyaşöhrətli mütəxəssis, İtaliyanın Genova Universitetinin dosenti Matteo Lambertini Milli Onkologiya Mərkəzi-

nin işi ilə yaxından tanış olub, Cənubi Qafqazın ən böyük elmi-tibbi müəssisəsinin struktur bölmələrində aparılan müayinə və müalicə protokolları ilə maraqlanıb.

Milli Onkologiya Mərkəzinin baş direktoru akademik Cəmil Əliyev ilə görüşən mütəxəssis mərkəzdə görülən işlərdən və tibb müəssisəsində qazanan uğurlardan razı qaldığını bildirib.

Tədbirin açılışından sonra Matteo Lambertini süd vəzi xərçəngini əhatə edən bir sıra vacib mövzularla çıxış edib. Onun «Avropa və beynəlxalq şəraitdə süd vəzi xərçəngi ilə bağlı hazırkı vəziyyət və gələcək perspektivlər», «Sistemli müalicənin süd vəzi xərçəngində rolu», «Süd vəzi xərçəngində multidisiplinar müalicə və süd vəzi xərçəngi bölməsinin rolu» mövzularında mühazirələri iştirakçılar tərəfindən maraqla qarşılanıb.

Beynəlxalq tədbirdə yerli mütəxəssislərin - Cavid Qəribovun «Mastektomiya sonrası süd vəzi xərçəngi xəstələrində ayaqçıqlı fleblərlə rekonstruksiya», Tünzalə Məmmədovanın «Epidemiologiya, yerli diaqnostika və müalicə qaydaları», Bahadır Abbasovun «Süd vəzi xərçənginin patoloji aspektləri», Leylaxanım Məlikovanın «Azərbaycan populyasiyasında BRCA1 və BRCA2 mutasiyaları», Fuad Novruzovun «Süd vəzi xərçəngində 68GaFAPI və 18FDG PETCT görüntüləməsi: perspektiv klinik sınaq» və Samir Qurbanovun «Süd vəzi xərçəngində cərrahiyyənin rolu» mövzularında çıxışları da diqlənilib.

Süd vəzi xərçəngi üzrə xəstə təqdimatları və müxtəlif müzakirələr aparılıb.

İkigünlük tədbir Avropa Onkologiya Məktəbi (ESO) tərəfindən akkreditasiya olunub.

ATU ilə UNICEF-in Azərbaycan nümayəndəliyi arasında memorandum imzalanıb

Azərbaycan Tibb Universitetində (ATU) UNICEF-in Azərbaycan nümayəndəliyinin rəhbərliyi ilə görüş keçirilib. Görüşdə iki qurum arasında əməkdaşlığa dair memorandum imzalanıb.

UNICEF-in Azərbaycan nümayəndəliyinin rəhbəri Aleks Haykens bu qurumun ölkəmizdəki fəaliyyəti, həyata keçirilən layihələr barədə məlumat verib: «UNICEF-lə ÜST-nin yeni birgə layihə-

Universitetdən bildirildiyinə görə, ATU-nun rektoru, professor Gəray Gəraybəyli bu ali məktəb haqqında qonağı ətraflı məlumatlandıraraq, beynəlxalq əlaqələri, xarici ölkələrdəki ali məktəblərlə əməkdaşlığı haqqında danışdı.

Professor G.Gəraybəyli qeyd edib ki, universitetin beynəlxalq əlaqələri günü-gündən genişlənir: «Bu əlaqələrin inkişaf etməsi bizim üçün prioritet məsələlərdən biridir. Bunun nəticəsidir ki, universitetimiz xarici tələbə sayına görə Azərbaycanda birinci yerdədir. Bir sıra ölkələrin universitetləri ilə tələbə, müəllim mübadiləsini həyata keçiririk. O cümlədən elmi-tədqiqat işlərini, birgə layihələri təmin edən ikitərəfli müqavilələr fəaliyyətdədir. Bu il universitetimizin 3 təhsil proqramının beynəlxalq akkreditasiyadan keçməsi müasir dünya ilə inteqrasiya kontekstində çox önəmlidir».

si var, mən Azərbaycan Tibb Universitetinin ora qoşulmağını istəyirdim. İnanıram ki, bu istiqamətdə əhəmiyyətli işlər görülebilsin. Məsələn, biz akademik araşdırmalar üzərində birgə işlər apara bilərik. Bu gün imzaladığımız memorandum bir deyil, artıq bir çox sahələr üzrə əməkdaşlıq əlaqələrimizi nəzərdə tutur. Tədris proqramlarının yenilənməsi, elmi işlər və s. buraya daxildir».

ATU-nun beynəlxalq əlaqələr üzrə prorektoru, dosent Orxan İsayev UNICEF-lə ATU arasındakı əlaqələr, aparılan işlər haqqında məlumat verib.

Daha sonra tərəflər arasında qarşılıqlı əməkdaşlığın perspektivləri müzakirə olunub.

Görüşün sonunda ATU və UNICEF-in Azərbaycan nümayəndəliyi arasında əməkdaşlığa dair memorandum imzalanıb.

Səhiyyə Nazirliyi, İcbari Tibbi Sığorta üzrə Dövlət Agentliyi və Tibbi Ərazi Bölmələrini İdarəetmə Birliyi birgə məlumat yayıb.

Səhiyyə qurumları bildirirlər ki, Ümumdünya Səhiyyə Təşkilatının (ÜST) verdiyi məlumata əsasən, Avropa və ABŞ-da uşaqlar arasında mənşəyi məlum olmayan hepatit virusu yayılır, indiyə qədər 11 ölkədə belə yoluxma halı aşkarlanıb: «Azərbaycan Respublikasının səhiyyə qurumları tərəfindən ölkə ərazisində epidemioloji vəziyyət dərhal araşdırılıb. Nəticələrə əsasən, indiyə qədər Azərbaycanda uşaqlarda mənşəyi məlum olmayan hepatit virusuna yoluxma halı aşkarlanmayıb. Vətəndaşların nəzərinə çatdırırıq ki, ölkə ərazisində vəziyyət diqqətlə izlənilir və nəzarət altındadır. Əhaliyə təşviş düşməmək, lakin profilaktik tədbirlərə, xüsusən adi gigiyena qaydalarına riayət etmək, o cümlədən əlləri tez-tez yumaq, xəstə insanlarla (asqırma, öskürmə və s. əlamətləri olan) təmasdan çəkinmək, habelə, çirkli əllərlə gözlərə, buruna və ya ağıza toxunmamaq tövsiyə olunur.

Validənləri və uşaqlara qayğı göstərən digər şəxsləri he-

Azərbaycanda uşaqlarda mənşəyi məlum olmayan hepatit virusuna yoluxma halı aşkarlanmayıb

patitin simptomlarından xəbərdar olmağa və hər hansı narahatlıqla bağlı tibb işçiləri ilə əlaqə saxlamağa çağırırıq».

Öz növbəsində, ÜST mənşəyi məlum olmayan kəskin hepatitə yoluxma hallarını fəal şəkildə tədqiq etdiyini açıqlayıb. Bu barədə ÜST-nin brifinqində qurumun elmi mütəxəssisi Filippa İsterbruk bildirib.

Onun sözlərinə görə, dünyada bu günə qədər mənşəyi məlum olmayan kəskin hepatitə təxminən 160 yoluxma halı təsdiq edilib, onlar mütəxəssislər tərəfindən fəal şəkildə tədqiq olunur. «Biz müxtəlif amillərin bütün spektrini, bu xəstəliyin mümkün yoluxucu və yoluxucu olmayan mənbələrini nəzərdən keçiririk», - deyər İsterbruk qeyd edib. Bildirib ki, həm əvvəlki hallar, həm də ölkələrin məlumat verdikləri yeni yoluxmalar tədqiq olunur.

Mütəxəssis dəqiqləşdirib ki, bu günə qədər həmin xəstəlik hadisələrində kəskin hepatit virusuna (A, B, C, D və E) səbəb

olan viruslar aşkar edilməyib. Mədə pozuntusu və ya qastroenteritə səbəb olan heç bir məlum bakteriya və virus da

mənşəyinin mümkün ehtimalıdır», - deyər o bildirib.

Uşaqlarda mənşəyi məlum olmayan kəskin hepatit virusu

aşkarlanmayıb. «Dünya üzrə aparılan sorğunun nəticələrinə görə, hansısa qida, hansısa preparat, hansısa müəyyən regional səfərlə bağlı heç bir dəqiq bağlılıq yoxdur, - deyər ÜST nümayəndəsi qeyd edib. - Koronavirusa qarşı vaksınə əlaqələrin mövcud olmasına heç nəyin işarə etməməsi də vacibdir. Uşaqların əksəriyyəti koronavirusa qarşı peyvənd olunmayıb». «Ola bilsin ki, bu adenovirusla əlaqəlidir, bu, həmin xəstəliyin

Böyük Britaniya, İspaniya, İsraill və ABŞ da daxil olmaqla, 12 ölkədə qeydə alınıb. Xəstəlik zamanı qaraciyər fermentləri səviyyəsinin artması və bir çox hallarda qarın ağrısı, ishal və qusma da daxil olmaqla mədə-bağırsaq simptomları müşahidə olunur.

Qeyd edək ki, Böyük Britaniya Səhiyyə Təhlükəsizliyi Təşkilatı (UKHSA) da ailələri uşaqlarda sarıqlıq əlamətlərinə diqqət yetirməyi tövsiyə edib.

Səhiyyə rəsmiləri son günlər bir çox ölkədə bəzi azyaşlı uşaqlarda müşahidə edilən hepatit hadisələrinə cəmiyyətdə yayılmış virus növü olan adenovirusun səbəb ola biləcəyini açıqlayıb. Bildirilir ki, bu günə kimi 169 yoluxma faktı aşkarlanıb, bir uşaq həyatını itirib. İngiltərədə virusun aşkarlandığı 114 uşaqdan 10-nun qaraciyər transplantasiyasına ehtiyacı var. Britaniya Sağlamlıq Təhlükəsizliyi Təşkilatı əsasən adenovirusun F41 ştamından şübhələndiyini bildirib.

UKHSA-nın professoru Mira Çand virusun yayılmasının digər mümkün səbəblərini araşdırmağa davam etdiklərini söyləyib.

Liverpul Universitetinin yoluxucu xəstəliklər üzrə professoru Calum Semple isə bildirib ki, COVID-19 pandemiyası zamanı tətbiq edilən tədbirlər nəticəsində adenovirus, demək olar ki, tamamilə yox olmuşdu və indi onun yeni, fərqli bir dalğası başlayıb.

Rezidentura təhsilini bitirmiş həkim-mütəxəssislərin təyinatı həyata keçirilib

Səhiyyə Nazirliyində bu ilin fevral ayında aparılmış yekun attestasiyadan müvəffəqiyyətlə keçərək rezidentura təhsilini bitirmiş həkim-mütəxəssislərə tibb müəssisələrinə təyinat verilib. Gündərlərin verilməsi Səhiyyə Nazirliyinin Kollegiyasının 2014-cü il 13 oktyabr tarixli Qərarı ilə təsdiq olunmuş «Rezidenturayı bitirən hə-

kim-mütəxəssislərin iş yerlərinə göndərilməsi Qaydaları»na uyğun olaraq həyata keçirilib.

Təyinatda pediatriya, nevrologiya, kardiologiya, stomatologiya, onkologiya, oftalmologiya, revmatologiya və digər ixtisaslar üzrə 69 həkim-mütəxəssis iştirak edib. Həkim-mütəxəssislər təyinat zamanı onlara təklif olunan həkim vəzifələri üzrə mövcud vakant yerlərdən seçim ediblər və onlara iş yerlərinə göndəriş verilib.

Qeyd edək ki, həkim-mütəxəssislər göndərişlə işə qəbul olunduqları tarixdən etibarən 3 il müddətində həmin tibb müəssisələrində işləməlidirlər.

Səhiyyə Nazirliyi İctimai Səhiyyə və İslahatlar Mərkəzində (İSİM) «Sağlam davranış nəzəriyyələri və qeyri-infeksiyon xəstəliklərin profilaktikası» mövzusunda konfrans keçirilib.

Mərkəzdən verilən məlumata görə, konfransda İSİM-in direktor müavini Rahib Məmmədov bildirib ki, hazırda qeyri-infeksiyon xəstəliklərin yükü bütün dünya ölkələrində artmaqdadır: «Ümumdünya Səhiyyə Təşkilatının qeyri-infeksiyon xəstəliklərin vəziyyəti üzrə sonuncu hesabatına görə, dünyada 41 milyon nəfər məhz qeyri-infeksiyon xəstəliklərdən vəfat edib. Bu, qeydə alınan bütün ölüm hallarının 71 faizi deməkdir. Ona görə də qeyri-infeksiyon xəstəliklərin qarşısının alınması ilə əhali arasında xəstələnmə və

əlillik hallarının azaldılması prioritet istiqamətlərdən biridir».

İSİM-in Səhiyyə texnologiyaları şöbəsinin müdiri Samir Mehdiyev, İctimai sağlamlıq şöbəsinin müdiri Tofiq Musayev, Səhiyyə siyasəti və planlaşdırma şöbəsinin müdiri Nabil Seyidov, Layihələrin əlaqələndirilməsi şöbəsinin müdür müavini Ülker Camalova və həkim-metodisti Könül İsmayılova gəniş təqdimatlarla çıxış ediblər.

Konfransda qeyri-infeksiyon xəstəliklərin qlobal yükü və

Azərbaycanda bu istiqamətdə mövcud vəziyyət, sağlamlıq üçün təhlükələr: tütünlə mübarizə və Ümumdünya Səhiyyə Təşkilatının proqram yanaşması, tibdə yeni informasiya texnologiyalarının tətbiqi və uzunmüddətli rolu, sağlamlığa inanc nəzəriyyəsi və onun ictimai səhiyyədə tətbiqi, səhiyyə kommunikasiyaları və sağlamlığın təşviqində kommunikasiya kanallarının rolu, eləcə də digər mövzular üzrə ətraflı məlumat verilib.

Qeyri-infeksiyon xəstəliklərin qarşısını almaq üçün əhali arasında sağlam davranışın formalaşdırılması və təşviqinin ön səmərəli strategiya olduğu qeyd edilib.

Azərbaycan Respublikası Səhiyyə Nazirliyinin tabeliyində olan elmi təhsil müəssisələri, elmi-tədqiqat institutları və mərkəzlərə 2022-ci il üçün doktorantura və dissertant hazırlığı üzrə qəbul: Azərbaycan Tibb Universiteti

Fəlsəfə doktoru proqramı üzrə doktorantura:

- «Biokimya» (2406.02) ixtisası üzrə (əyani) - 1,0
- «Biokimya» (2406.02) ixtisası üzrə (qiyabi) - 2,0
- «Epidemiologiya» (3202.01) ixtisası üzrə (qiyabi) - 2,0
- «Məhkəmə təbabəti» (3203.01) ixtisası üzrə (qiyabi) - 1,0
- «Daxili xəstəliklər» (3205.01) ixtisası üzrə (qiyabi) - 2,0
- «Psixiatriya» (3211.01) ixtisası üzrə (qiyabi) - 1,0
- «Səhiyyə və onun təşkili» (3212.01) ixtisası üzrə (qiyabi) - 1,0
- «Cərrahlıq» (3213.01) ixtisası üzrə (qiyabi) - 1,0
- «Mamalıq və ginekologiya» (3215.01) ixtisası üzrə (qiyabi) - 1,0
- «Endokrinologiya» (3216.01) ixtisası üzrə (qiyabi) - 2,0
- «Otorinolaringologiya» (3217.01) ixtisası üzrə (qiyabi) - 1,0
- «Kardiologiya» (3218.01) ixtisası üzrə (qiyabi) - 2,0
- «Pediatriya» (3220.01) ixtisası üzrə (əyani) - 1,0
- «Pediatriya» (3220.01) ixtisası üzrə (qiyabi) - 3,0
- «Yoluxucu xəstəliklər» (3221.01) ixtisası üzrə (qiyabi) - 1,0
- «Sinir xəstəlikləri» (3223.01) ixtisası üzrə (qiyabi) - 2,0
- «Onkologiya» (3224.01) ixtisası üzrə (əyani) - 2,0
- «Onkologiya» (3224.01) ixtisası üzrə (qiyabi) - 1,0
- «Şüa diaqnostikası və terapiyası» (3225.01) ixtisası üzrə (qiyabi) - 2,0
- «Stomatologiya» (3226.01) ixtisası üzrə (qiyabi) - 2,0
- «Travmatologiya və ortopediya» (3227.01) ixtisası üzrə (qiyabi) - 4,0
- «Fiziatriya» (3228.01) ixtisası üzrə (qiyabi) - 1,0
- «Neyrocərrahiyyə» (3229.01) ixtisası üzrə (əyani) - 1,0
- «Neyrocərrahiyyə» (3229.01) ixtisası üzrə (qiyabi) - 1,0
- «Anesteziologiya və reanimatologiya» (3231.01) ixtisası üzrə (qiyabi) - 2,0
- «Urologiya» (3234.01) ixtisası üzrə (qiyabi) - 2,0
- «Qastroenterologiya» (3238.01) ixtisası üzrə (qiyabi) - 1,0
- «İnsan anatomiyası» (3241.01) ixtisası üzrə (qiyabi) - 2,0
- «Dərmanların alınma texnologiyası və əczaçılıq işinin təşkili» (3400.01) ixtisası üzrə (qiyabi) - 1,0
- «Əczaçılıq kimyası, farmakoqnoziya» (3400.02) ixtisası üzrə (qiyabi) - 1,0

Fəlsəfə doktoru proqramı üzrə dissertant hazırlığı:

- «Biokimya» (2406.02) ixtisası üzrə - 2,0
- «Hüceyrə biologiyası, sitologiya və histologiya» (2407.01) ixtisası üzrə - 1,0
- «Psixiatriya» (3211.01) ixtisası üzrə - 2,0
- «Şüa diaqnostikası və terapiyası» (3225.01) ixtisası üzrə - 1,0
- «Allerqologiya və immunologiya» (3244.01) ixtisası üzrə - 2,0
- «Dərmanların alınma texnologiyası və əczaçılıq işinin təşkili» (3400.02) ixtisası üzrə - 1,0
- «Əczaçılıq kimyası və farmakoqnoziya» (3400.02) ixtisası üzrə - 1,0

Elmlər doktoru proqramı üzrə doktorantura:

- «Biokimya» (2406.02) ixtisası üzrə (qiyabi) - 1,0
- «Mamalıq və ginekologiya» (3215.01) ixtisası üzrə (qiyabi) - 1,0
- «Kardiologiya» (3218.01) ixtisası üzrə (qiyabi) - 1,0
- «Pediatriya» (3220.01) ixtisası üzrə (qiyabi) - 2,0
- «Onkologiya» (3224.01) ixtisası üzrə (qiyabi) - 1,0
- «Şüa diaqnostikası və terapiyası» (3225.01) ixtisası üzrə (qiyabi) - 1,0
- «Stomatologiya» (3226.01) ixtisası üzrə (qiyabi) - 1,0
- «Dərmanların alınma texnologiyası və əczaçılıq işinin təşkili» (3400.02) ixtisası üzrə (qiyabi) - 1,0
- «Əczaçılıq kimyası və farmakoqnoziya» (3400.02) ixtisası üzrə (qiyabi) - 1,0

Elmlər doktoru proqramı üzrə dissertant hazırlığı:

- «Daxili xəstəliklər» (3205.01) ixtisası üzrə - 1,0
- «Psixiatriya» (3211.01) ixtisası üzrə - 1,0
- «Mamalıq və ginekologiya» (3215.01) ixtisası üzrə - 3,0
- «Endokrinologiya» (3216.01) ixtisası üzrə - 1,0
- «Kardiologiya» (3218.01) ixtisası üzrə - 2,0
- «Pediatriya» (3220.01) ixtisası üzrə - 3,0
- «İnsan anatomiyası» (3241.01) ixtisası üzrə - 2,0
- «Dərmanların alınma texnologiyası və əczaçılıq işinin təşkili» (3400.02) ixtisası üzrə - 1,0

**Ünvan: Nəsimi rayonu, Bakıxanov küç., 23
Telefon: 495-43-13**

Azərbaycan Respublikası Səhiyyə Nazirliyi Ə.Əliyev adına Azərbaycan Dövlət Həkimləri Təkmilləşdirmə İnstitutu 2022-ci il üçün doktorantura və dissertant hazırlığı üzrə qəbul aparılır:

Fəlsəfə doktoru proqramı üzrə doktorantura (qiyabi):

- «Daxili xəstəliklər» (3205.01) ixtisası üzrə - 2,0
- «Səhiyyə və onun təşkili» (3212.01) ixtisası üzrə - 2,0
- «Cərrahlıq» (3213.01) ixtisası üzrə - 1,0
- «Mamalıq və ginekologiya» (3215.01) ixtisası üzrə - 2,0
- «Endokrinologiya» (3216.01) ixtisası üzrə - 1,0
- «Stomatologiya» (3226.01) ixtisası üzrə - 1,0
- «Qastroenterologiya» (3238.01) ixtisası üzrə - 2,0

Elmlər doktoru proqramı üzrə doktorantura (qiyabi):

- «Səhiyyə və onun təşkili» (3212.01) ixtisası üzrə - 1,0
- «Cərrahlıq» (3213.01) ixtisası üzrə - 1,0
- «Mamalıq və ginekologiya» (3215.01) ixtisası üzrə - 1,0
- «Travmatologiya və ortopediya» (3227.01) ixtisası üzrə - 1,0

**Ünvan: Yasamal rayonu, Tbilisi prospekti, 3165-ci məh.
Telefon: 431-01-82**

Azərbaycan Respublikası Səhiyyə Nazirliyi Milli Onkologiya Mərkəzi 2022-ci il üçün doktorantura və dissertant hazırlığı üzrə qəbul aparılır:

Fəlsəfə doktoru proqramı üzrə doktorantura:

- «Onkologiya» (3224.01) ixtisası üzrə (qiyabi) - 2,0
- «Şüa diaqnostikası və terapiyası» (3225.01) ixtisası üzrə (qiyabi) - 2,0

**Ünvan: H.Zərdabi küçəsi, 79 b
Telefon: 537-08-11**

Azərbaycan Respublikası Səhiyyə Nazirliyi Akademik Zərifə Əliyeva adına Milli Oftalmologiya Mərkəzi 2022-ci il üçün dissertant hazırlığı üzrə qəbul aparılır:

Fəlsəfə doktoru proqramı üzrə dissertant hazırlığı:

- «Göz xəstəlikləri» (3219.01) ixtisası üzrə - 1,0

Elmlər doktoru proqramı üzrə dissertant hazırlığı:

- «Göz xəstəlikləri» (3219.01) ixtisası üzrə - 2,0

**Ünvan: 4-cü mikrorayon, Cavadxan küç., 32/15
Telefon: 569-09-47**

Ölkəmizin 14 rayonunda uşaq psixi sağlamlıq bölmələri yaradılıb

*Səhiyyə Nazirliyinin Psixi Sağlamlıq
Mərkəzinin rəhbəri, professor Fuad İsmayilov
Ümumdünya Autizm haqqında Məlumatlandırma
Günü ilə əlaqədar müsahibə verib.*

— Fuad müəllim, Ümumdünya Autizm haqqında Məlumatlandırma Günü ilə əlaqədar oxucularımıza bu sindrom barədə danışmağınızı istərdik

— Autizm spektrli pozuntular (ASP) sosial qarşılıqlı münasibətlərdə, sosial ünsiyyət təşəbbüsü və dəstəklənməsində daimi çatışmazlıq yaşanması, həmçinin bir sıra məhdud, təkrarlanan və dəyişməyən maraq və davranış modeli ilə xarakterizə olunur. Pozuntu inkişaf dövründə, adətən, erkən uşaqlıq vaxtı başlayır. Sosial tələbatlar məhdudlaşmış imkanlara üstün gələnə qədər isə simptomlar tam şəkildə təzahür etməyə bilər. Bu çatışmazlıq şəxsi, sosial, təhsil, peşə və ya digər fəaliyyət sahələrində çətinlik yaradır. Beləliklə, autizm spektrli pozuntusu olan şəxslər sosial təmasdan yayınır, digər insanları başa düşməkdə və öz emosiyalarını ifadə etməkdə çətinlik çəkirlər.

— Azərbaycanda autizm sindromu olan nə qədər uşaq var?

— 2020-ci ilin hesabatına görə, qeydiyyatda olan autizimli uşaqların sayı 1383, atipik autizimli (autizm spektri pozuntusunun atipik təqdimatlı bir növü) uşaqların sayı isə 46 nəfərdir. Bundan əlavə, hesabat dövründə 0-13 yaş aralığında həyatında ilk dəfə müərciət edən autizimli uşaqların sayı 367, ilin sonunda isə atipik autizimli uşaqların sayı 10 nəfər olub.

— Hamiləlik zamanı doğulacaq körpənin autizm sindromlu olmasını öyrənmək mümkündürmü?

— Hesab edilir ki, autizm beynin müxtəlif nəhiyələrində sinir hüceyrələri arasında sinaptik əlaqələrin pozulmasına səbəb olan fərqli gen mutasiyaları ilə əlaqədardır.

Autizmi ana bətnində öyrənmək mümkün deyil. Dünyanın heç bir ölkəsində bunu dəqiq təyin edən üsul və test mövcud deyil. İlk mərhələdə uşağın kontaktına diqqət yetirmək lazımdır. Əgər uşaq suallara cavab vermirsə, ünsiyyətdən çəkinirsə, bu zaman valideyn narahat olmalıdır. Valideynlər 2-5 yaş arasında övladlarına diqqət yetirməlidirlər, çünki körpələrin ünsiyyət qurması, adətən, 2 yaşdan başlayır. Autizmin aşkarlanması gecikdikcə, müsbət nəticə almaq çətinləşir.

— Autizm spektrli pozuntular necə müəyyən olunur?

— Belə pozuntuların diaqnostikası üçün müxtəlif psixoloji testlərdən istifadə edilir. Məsələn, autizmin qısa zamanda aşkar edilməsi (skrining) üçün M-CHAT şkalası (autizmin erkən uşaqlıq dövründə aşkarlanması), autizm simptomlarının daha ətraflı araşdırılması üçün isə ASP Qiymətləndirilməsi Şkalası tətbiq edilir. Bütün bu şkalalar yalnız mütəxəssislər tərəfindən tətbiq edilə bilər. Valideynlər isə ilk növbədə uşağın ümumi inkişafına nəzarət etməli və ən kiçik problem zamanı belə dərhal mütəxəssisə (uşaq psixiatri və ya psixoloqa) üz tutmalıdırlar.

— Autizmin dərman müalicəsi varmı?

— Təəssüf ki, günümüzdə autizmin medikamentoz müalicəsi yoxdur. Lakin davranışın tətbiqi təhlili, strukturlaşdırılmış təhsil, loqoped terapiyası, sosial vərdişlərin öyrədilməsi, məşğulluq terapiyası kimi səmərəli psixopedaqoji proqramlar mövcuddur. Həmin proqramlar vasitəsilə müəyyən irəliləyiş əldə etmək mümkündür.

Ölkəmizin 14 rayonunda uşaq poliklinikalarının bazasında uşaq psixi sağlamlıq bölmələri yaradılıb. Müəssisələrdə uşaq psixiatri, psixoloq, psixopedaqoq, sosial işçi, loqopedin daxil olduğu multidisiplinar komanda fəaliyyət göstərir. Həmin mütəxəssislər uşaq və yeniyetmələrdə psixi sağlamlıqda rast gəlinən digər problemlərlə yanaşı, autizm spektrli pozuntusu olan uşaqlara da yardım göstərirlər.

Səhiyyə Nazirliyinin mütəxəssis-eksperti Ağakəşi Yəhyayev ultrasəs müayinəsi, tomoqrafiyalar arasındakı fərq, MRT müayinəsi barədə müsahibə verib.

— Ağakəşi müəllim, ultrasəs müayinəsi hansı orqan və toxumaların görüntüsünü daha dəqiq verir?

— USM-in hansı hallarda informativ olmadığını demək daha asandır. Belə ki, bəzi daxili orqanları (ağciyər və mədə-bağırsaq traktı) və sümük toxumasının tam əhatə etdiyi beyni ultrasəs ilə müayinə etmək mümkün deyil. Yeni doğulmuş körpələrdə əmgək açıq olduğu üçün bu pəncərələrdən beyni toxumasını ultrasəs ilə müayinə etmək olar. Həmçinin yeni doğulmuş körpələrin oynaqları tam sümükləşmədiyi üçün omba oynaqları ultrasəs ilə müayinə edilir.

— Maqnit rezonans tomoqrafiya (MRT) ilə kompüter tomoqrafiyası (KT) arasındakı fərq nədədir?

— Bu iki müayinə arasında bir neçə fərq var və bu fərqlərə görə də hər birinin müəyyən üstünlükləri və məhdudiyyətləri mövcuddur. Maqnit rezonans tomoqrafiyasının ən önəmli üstünlüyü insan orqanlarını toxuma səviyyəsində dəyərləndirmə imkanındır. Təbii ki, bütün orqanları buraya aid etmək olmaz, ancaq ümumilikdə, orqanizmin əksər orqanları maqnit rezonans tomoqrafiyası ilə dəqiqliklə müayinə oluna bilər. Bundan əlavə, MRT müayinəsi rentgen şüası kimi zərərli deyil. Bu səbəbdən rahatlıqla kiçik yaşlı uşaqlara və hamilə qadınlara da bu müayinə təyin oluna bilər. MRT müayinəsində KT-dən fərqli olaraq zərərli şüalar yoxdur və ağciyərdən, mədə-bağırsaqdan başqa, hər yer daha dəqiq müayinə oluna bilər. MRT-nin mənfəi tərəfləri isə uzun vaxt tələb etməsi və qapalı sahədə icra olunmasıdır. Ona görə də klaustrofobiya (qapalı sahə qorxusu olan) xəstələr MRT-ni rahat keçə bilmir. Həkimlər ağciyər və mədə-bağırsaq sistemini müayinə edən zaman MRT-dən istifadə etməməlidirlər.

Əksər orqanları maqnit rezonans tomoqrafiyası ilə dəqiqliklə müayinə etmək olar

KT-də isə müayinə müddəti qısadır və klaustrofobiya xəstələr rahat müayinədən keçə bilirlər. KT-nin digər bir üstünlüyü MRT-dən fərqli olaraq, ağciyər-

ləri millimetrik dəqiqliyi ilə göstərməsidir. Bundan əlavə, kompüter tomoqrafiyası incə sümük sıxlıqları haqqında daha dəqiq məlumat verir.

— İnsan orqanizmi ilə ərzində neçə dəfə kompüter tomoqrafiyası tədqiqatı ilə müayinə oluna bilər?

— Bu suala cavab vermək üçün bir neçə məsələyə aydınlıq gətirmək lazımdır. Birincisi, xəstəliyi müəyyənləşdirmək lazımdır. Məsələn, əgər bir xəstə xərçəngdirsə və onun kimyəvi müalicə müddəti şiş toxumasının ölçülərindən asılıdırsa, bu təqdirdə hər üç aydan bir KT-dən keçə bilər. Eləcə də, əgər xəstə ağır beyni əməliyyatı keçirib və onun vəziyyəti daha da ağırlaşdırsa, bu zaman beynində baş verən prosesləri dəyərləndirmək üçün ardarda KT müayinəsi təyin oluna bilər. Sadəcə, profilaktik yoxlamaq məqsədilə KT müayinəsi aparılmamalıdır.

— Bəs ultrasəs və MRT müayinəsinə neçə aydan bir etmək doğrudur?

— Ümumiyyətlə, müayinə metodunun hansı tezliklə istifadə olunması xəstəliyin növündən asılıdır. Burada insan orqanizminə olan zərərdən danışırıqsa, ultrasəs və MRT-nin ciddi zərəri olmadığı üçün məhdud-

diyyət yoxdur. Kompüter tomoqrafiyasında şüa olduğu üçün tez-tez istifadə olunan müayinə metodu deyil. Bu yenə də xəstəliyin növündən asılıdır. Məsələn,

lən, yeni neyrocərrahiyyə əməliyyatı olan şəxsə hansısa fəsad yaranıbsa, cərrah bir həftə ərzində davamlı tomoqrafiya müayinəsinə təyin edə bilər. Onkoloji xəstələrdə ilk üç ay, sonra altı aydan və bir ildən bir tomoqrafiya tələb oluna bilər.

— Çox vaxt həkimlər ultrasəs müayinəsindən sonra KT və MRT-dən də keçməyi məsləhət görürlər. Sıralama olaraq bu müayinələrin hamısından keçmək nə dərəcədə doğrudur? Hansı xəstəliklərdə bu cür sıralama müayinə tələb olunur?

— Təkrar müayinələrin tələbi xəstəlikdən və ilk ultrasəs müayinəsi zamanı tapılmış əlamətlərdən asılı olur. USM başlanğıc müayinə metodudur. Başlanğıcda əgər yüngül dəyişikliklər tapılıbsa (məsələn, qaraciyərin yağlanması, öd kisəsində və böyrəkdə də), bu zaman ultrasəs müayinəsinin nəticəsi bizi qane edir. Əgər xəstənin şikayətləri ilə təmiz çıxan ultrasəs müayinəsi üst-üstə düşmürsə, yaxud ultrasəsə şübhəli bir məqam varsa, o zaman həkim xəstənin digər radio-oloji müayinələrdən keçməsinə zəruri hesab edə bilər. Xəstəliyin gedişatından asılı olaraq, müayinənin hansı ardıcılıqla aparılacağına həkim qərar verir.

Diş texnikliyində rəqəmsal texnologiyalar üzrə konfrans təşkil olunub

Rəqəmsal stomatologiya təbabətdə innovativ istiqamətlərdən biridir. Bu gün diş texnikliyi sahəsində rəqəmsal texnologiyalar olmadan metallsız protezlərin implant üzərində qoyulmasını, çıxan və çıxmayan protezlərin hazırlanmasını təsəvvür etmək mümkün deyil.

Azərbaycanda rəqəmsal texnologiyalar diş texnikliyi laboratoriyalarında istifadə olunur, amma çox az sayda laboratoriya bu texnologiyaya sahibdir.

Hazırda 2 nömrəli Bakı Baza Tibb Kolleci «Diş texnikliyi» ixtisası üzrə mütəxəssis hazırlayan təhsil ocağı kimi, bu sahədə də lazımı xidmətini göstərir. Kollecin rəhbərliyinin təşəbbüsü ilə, Azərbaycanda fəaliyyət göstərən «Axior Dent» şirkəti tərəfindən «Ortopedik stomatologiya» şöbəsinin müəllim və tələbələri üçün konfrans təşkil olunub.

Tədbirə məruzəçi qismində İspaniyadan həmyerlimiz — beynəlxalq stomatoloji sertifikatlar almış mütəxəssis Raul Kərimov dəvət edilib.

Konfransda Raul Kərimov rəqəmsal texnologiya, bu texnologiya ilə işləmə qaydası, yeni zirkon materiallar, keramikada istifadə olunan müasir boyalar və boyalama texnikası haqqında geniş prezentsiya ilə çıxış edib. B.O.P.T. konsepsiyası, yəni bioloji oriyentasiyalı preparasiya texnikası haqqında da məlumat verilib. Bu fəlsəfə həkimin və diş texnikinin yüksək peşəkarlıqlarının və həkim-texnik vəhdət iş prinsipinin təşkil olunması nəzəriyyəsidir.

Konfransın sonunda tələbələr tərəfindən verilən çoxsaylı suallar cavablandırılıb. Çıxışlar tədbirin böyük marağa səbəb olduğunu göstərərək konfransın Azərbaycan stomatologiyasına gözəl töhfələr verəcəyinə əminlik yaradıb.

FARCLOBENT

CREAM Betametazon • Klotrimazol • Gentamisin

unikal effekt!

- Antibakterial, antifungal və iltihab əleyhinə təsir göstərir
- Dəri xəstəliklərində və ginekoloji praktikada geniş tətbiq imkanı var

Manufactured by
TAI GUK PHARM. CO., LTD. Korea.

Rahatlığa doğru
zərif yol!

Gynomix

Neomisin sulfat, Polimiksin B sulfat, Nistatin, Kokos yağı

Bakterisid Funqisid Regenerasiyaedici

- Vulvovaginit
- Qeyri-spesifik vaginit
- Göbələk və qarışıq mənşəli vaginit
- Servisit
- Infeksiyon və göbələk ağırlaşmalarının profilaktikası

Vaginal kapsul: gündə 1 dəfə.

AŞAĞIDAKI TİBB MÜƏSSISƏLƏRİ GÖSTƏRİLƏN VAKANT YERLƏRƏ MÜSABİQƏ ELAN EDİR

Ə.Əliyev adına Azərbaycan Dövlət Həkimləri Təkmilləşdirmə İnstitutu

Anesteziologiya və reanimatologiya kafedrasının müdiri - 0,5 (t.ü.f.d., t.ü.e.d., professor)
Kliniki laborator diaqnostika kafedrasının müdiri (t.ü.e.d., professor)
Pediatriya kafedrasının müdiri (t.ü.e.d., professor)
Ümumi və plastik cərrahiyyə kafedrasının professoru (t.ü.e.d., professor)
Kardiologiya kafedrasının professoru (t.ü.e.d., professor)
Psixiatriya və narkologiya kafedrasının professoru (t.ü.e.d., professor)
Terapiya kafedrasının profes-

soru (t.ü.e.d., professor)
Ümumi və plastik cərrahiyyə kafedrasının dosenti (t.ü.f.d., dosent)
Oftalmologiya kafedrasının dosenti- 0,5 (t.ü.f.d., dosent)
Travmatologiya və ortopediya kafedrasının assistenti - 0,5 (t.ü.f.d.)
Kliniki laborator diaqnostika kafedrasının assistenti (t.ü.f.d.)
Mərkəzi Elmi Tədqiqat Laboratoriyasının baş elmi işçisi (b.ü.f.d.)

Ünvan: Tbilisi pr.,
3165-cı məh.
Telefon: 431-01-82

Respublika Psixiatriya Xəstəxanası PHŞ

Tibb bacısı (qardaşı) - 10.0
Rentgen-texnik - 1.0
Psixoloq - 2.0
Sosioloq - 3.0

Ünvan:
Şeyx Hüseyin küç., 69/71
Telefon: 455-10-91

Xətai Rayon Gigiyena və Epidemiologiya Mərkəzi

Tibbi-statistik - 1.0

Ünvan:
Ə.Axundov küç., 24
Telefon: 490-33-80

Xəzər Rayon Gigiyena və Epidemiologiya Mərkəzi

Entomoloqun köməkçisi - 1.0
Tibbi-statistik - 1.0

Ünvan: Mərdəkan qəs.,
Yesenin küç., 92
Telefon: 454-29-53

Ağdam Rayon Gigiyena və Epidemiologiya Mərkəzi

Tibbi-statistik - 1.0
Entomoloqun köməkçisi - 1.0

Ünvan: Quzanlı qəsəbəsi.
Telefon: (02632) 5-06-42

«Respublika Narkoloji Mərkəzi» PHŞ

Psixoloq - 1.0
Sosioloq - 2.0
Tibb bacısı (qardaşı) - 4.0
Feldşer-laborant - 1.0
Laborant - 1.0
Rentgen-texnik - 1.0
Tibbi-statistik - 1.0
Provizor - 1.0
Əczaçı - 1.0

Ünvan: Maşağa qəs.,
Axund Şeyx Hüseyin küç., 71
Telefon: 558-75-16

Binəqədi Rayon GEM

Feldşer-laborant - 1.0

Ünvan: Rəsulzadə qəs.,
Ə.Məmmədov küç., 13
Telefon: 412-03-81

Respublika Uşaq Sanatoriyası

Laborant - 1.0

Ünvan: Buzovna qəs.,
R.İmanov küç., 37
Telefon: 453-31-41

Naftalan Şəhər GEM

Sanitar-feldşer - 1.0
Təlimatçı dezinfektor - 1.0
Tibbi-statistik - 1.0

Ünvan:
Şıxəli Qurbanov küç., 2
Telefon: (02235) 2-31-45

Kürdəmir Rayon Gigiyena və Epidemiologiya Mərkəzi

Sanitar-feldşer - 4.0

Ünvan: H.Əliyev pr., 49
Telefon: (02025) 5-28-00

6 nömrəli Uşaq Somatik Sanatoriyası

Tibb bacısı (qardaşı) - 1.0

Ünvan: Lökbatan qəs.,
S.Orucov küç.
Telefon: 445-24-74

Gəncə Şəhər Dezinfeksiya Stansiyası

Tibb bacısı (qardaşı) - 3.0

Ünvan: Bursa küç., 46
Telefon: (02225) 3-81-53

Baş redaktor:
N.MƏCİDOVA

Baş redaktorun müavini:
S.NƏBİYƏVA

Qəzet 1991-ci il yanvarın
5-dən nəşr olunur.

Təsisçi:
Azərbaycan Respublikası
Səhiyyə Nazirliyi

Müəlliflərin fikirləri qəzetin
mövqeyi ilə üst-üstə düşməyə bilər.
Redaksiyaya gələn yazılar geri
qaytarılmır, onlara rəy verilmir.

Nizami Rayon GEM

Feldşer-laborant - 1.0

Ünvan: Q.Qarayev küç., 74
Telefon: 323-73-38

Şəmkir Rayon GEM

Həkim-epidemioloqun
köməkçisi - 1.0
Həkim-parazitoloqun kömək-
çisi - 1.0
Feldşer-laborant - 1.0

Ünvan: Həzi Aslanov küç., 73
Telefon: (02230) 5-89-86

Respublika Leproz (Cüzəm) Xəstəxanası

Tibb bacısı (qardaşı) - 1.0

Ünvan: Qaradağ ray.,
Umbaki qəsəbəsi

Azərbaycan Respublikası Ədliyyə
Nazirliyində qeydiyyatda alınmışdır.
Qeydiyyat nömrəsi: B92

Ünvan: Mirəsədulla Mirqasımov
küç., 1. Səhiyyə Nazirliyi,
2-ci mərtəbə, 230-cu otaq
Tel./fak: (012) 596-06-61

E-mail: tibbqazeti@mail.ru

Redaksiyanın kompüter
mərkəzində yığılıb səhifələnmiş
və «CBS polygraphic production»
mətbəəsində çap olunmuşdur.

İndeks: 1065
Tiraj: 9650